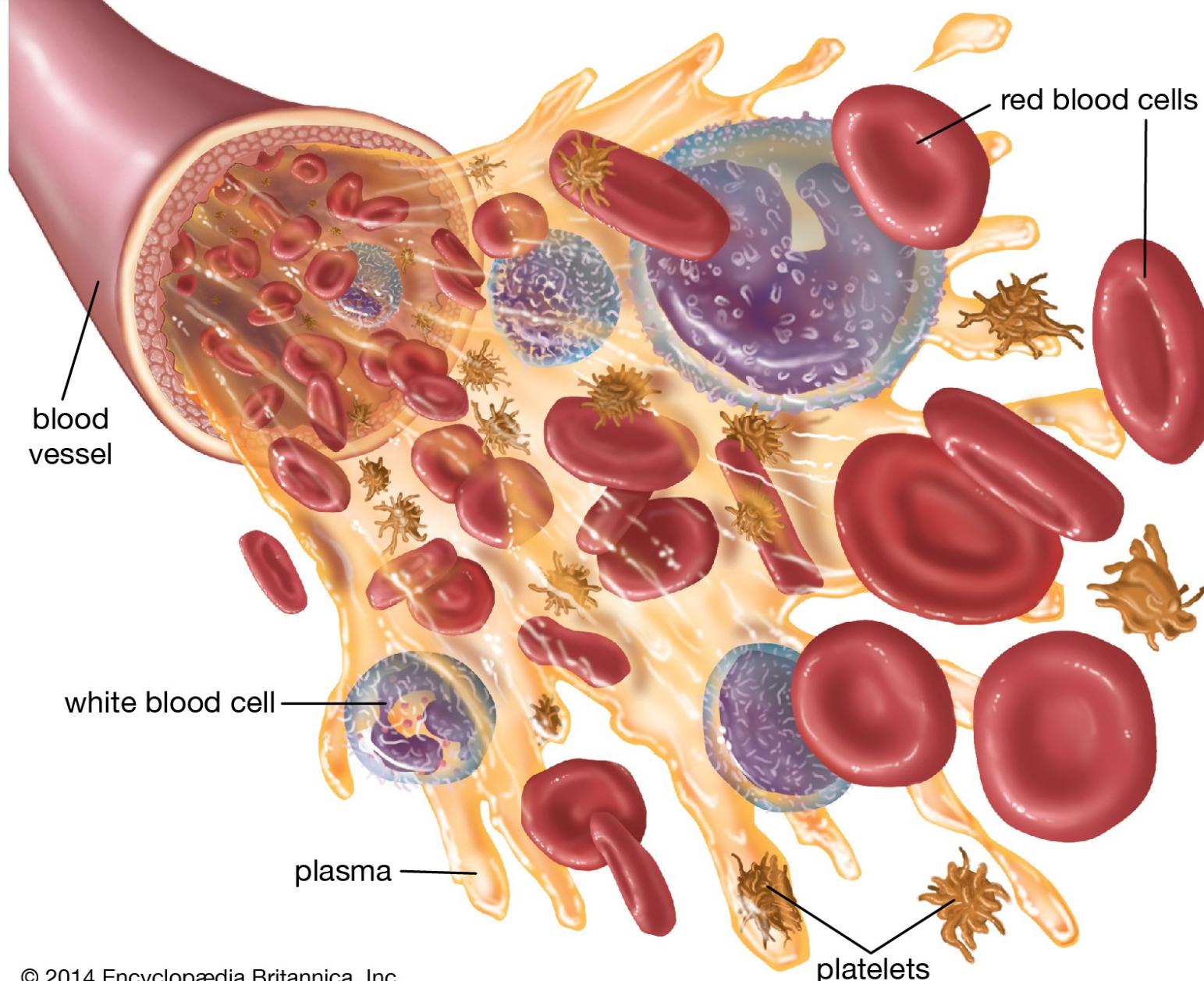

Krev a krvetvorba

Funkce krve

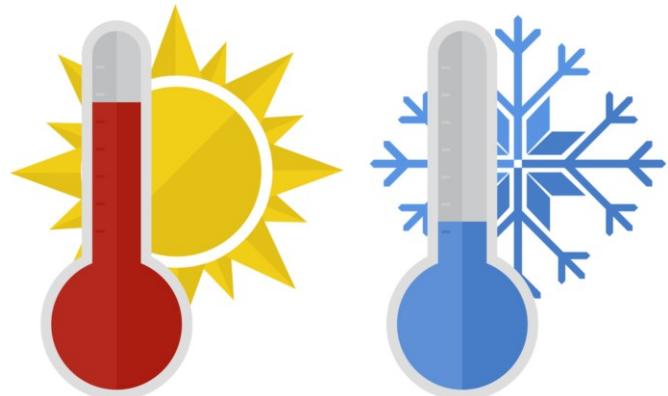
- Transport látek a živin

- Imunitní funkce

- Termoregulace

Složení krve

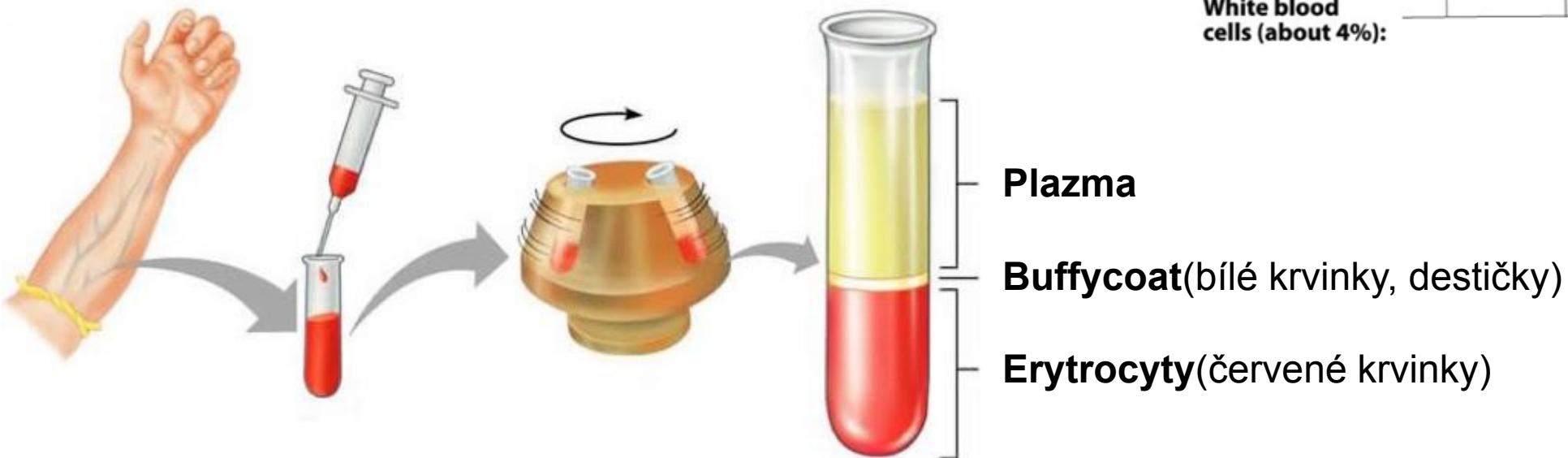
55 % plazma

90 % H₂O

7 % plazmatické proteiny

3 % aminokyseliny, sacharidy, lipidy, hormony, elektrolyty

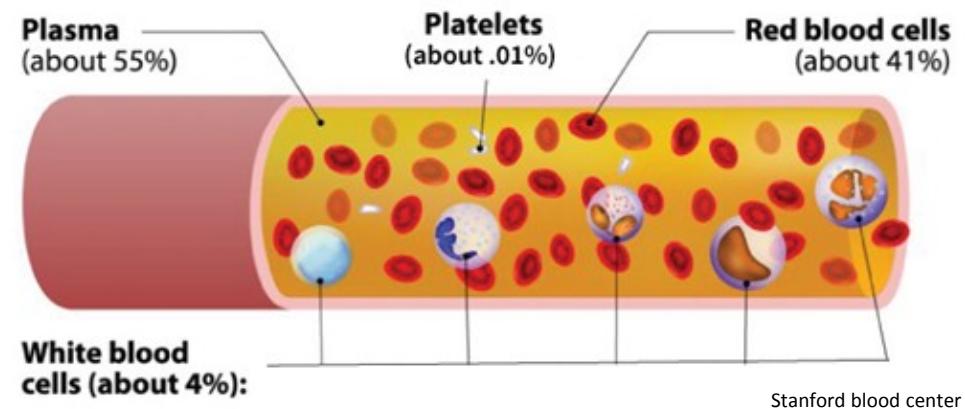
45 % formované elementy (krvinky)

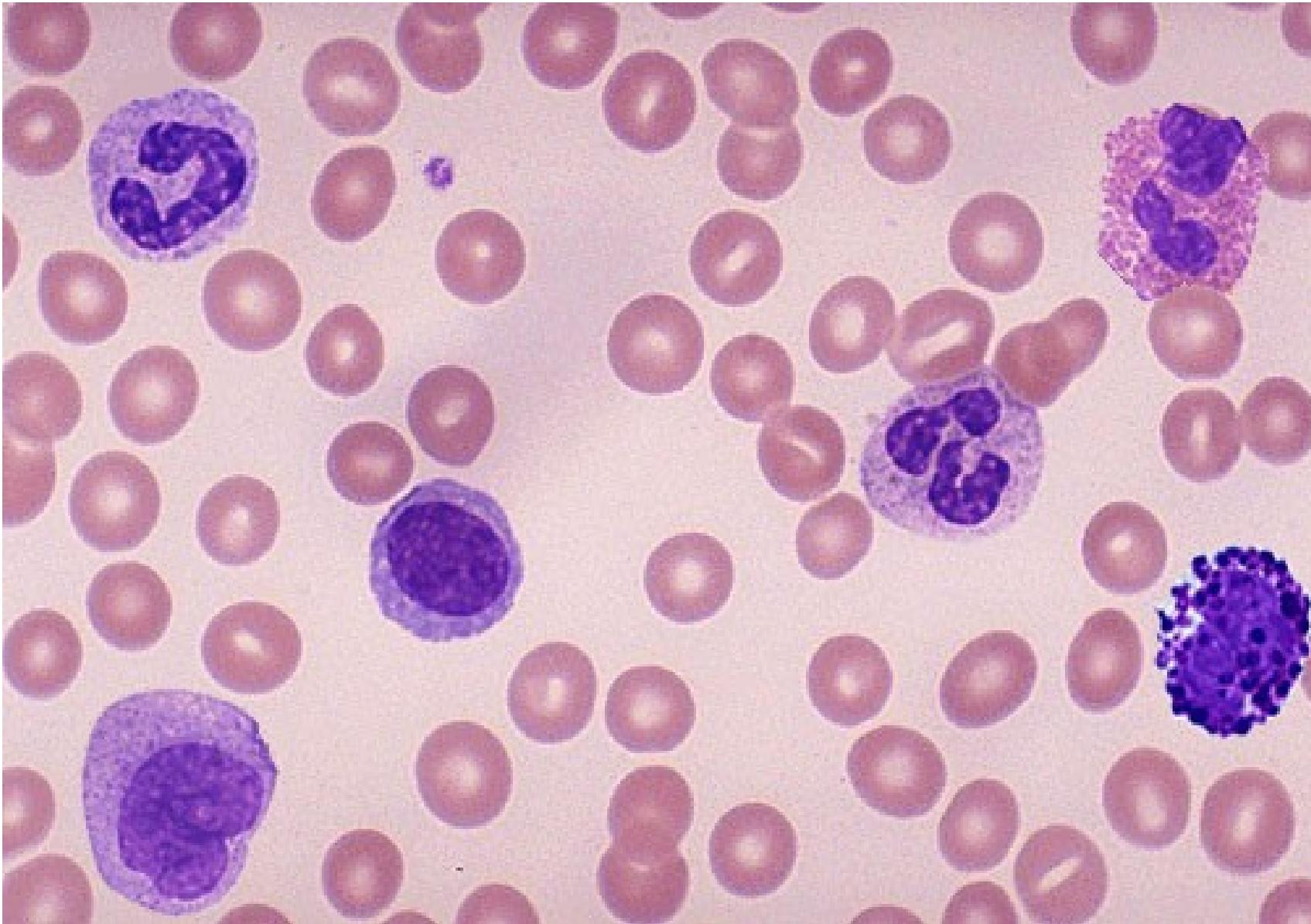
Hematokrit

♂ 42 – 52 %

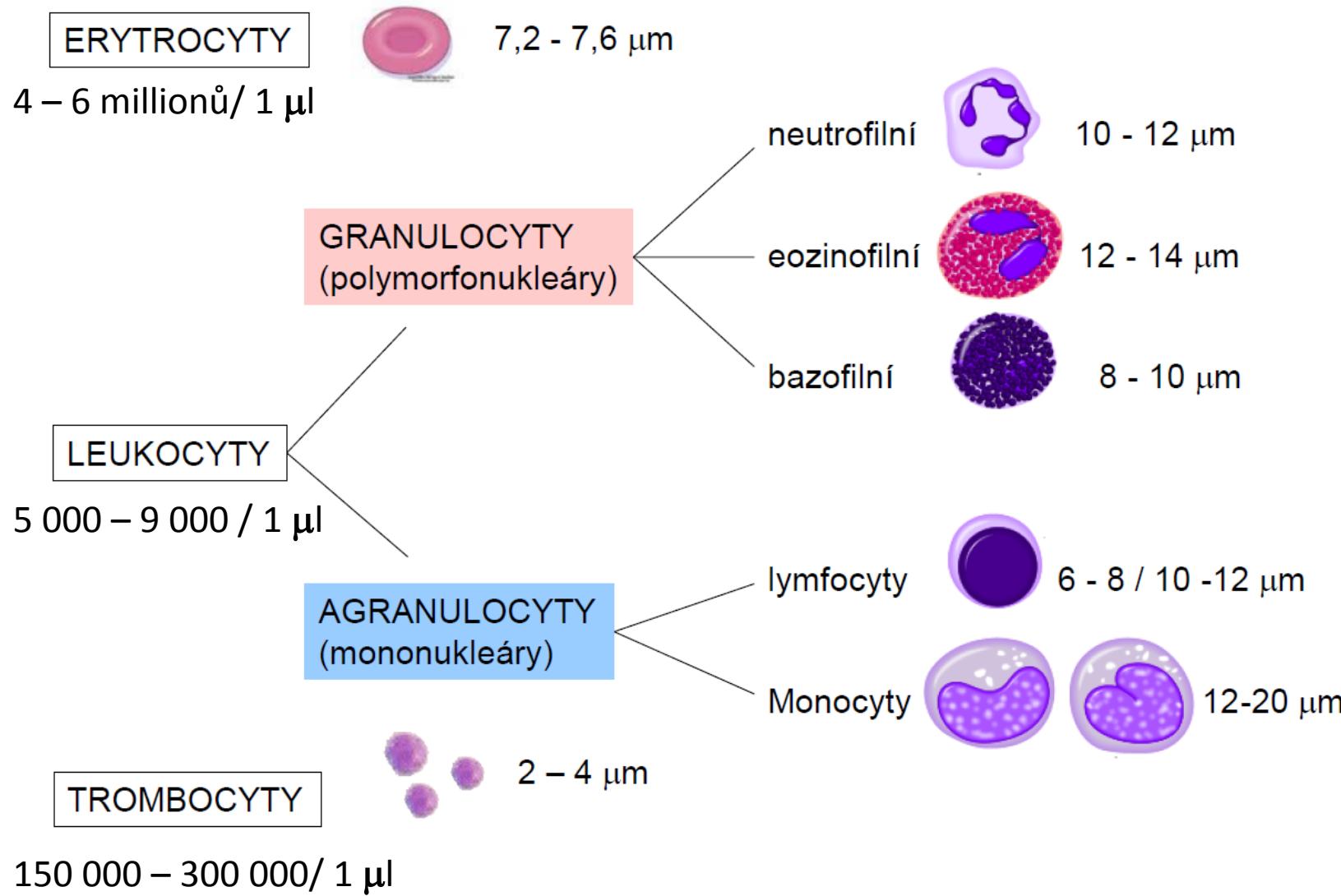
♀ 37 – 47 %

Krevní buňky - formované elementy

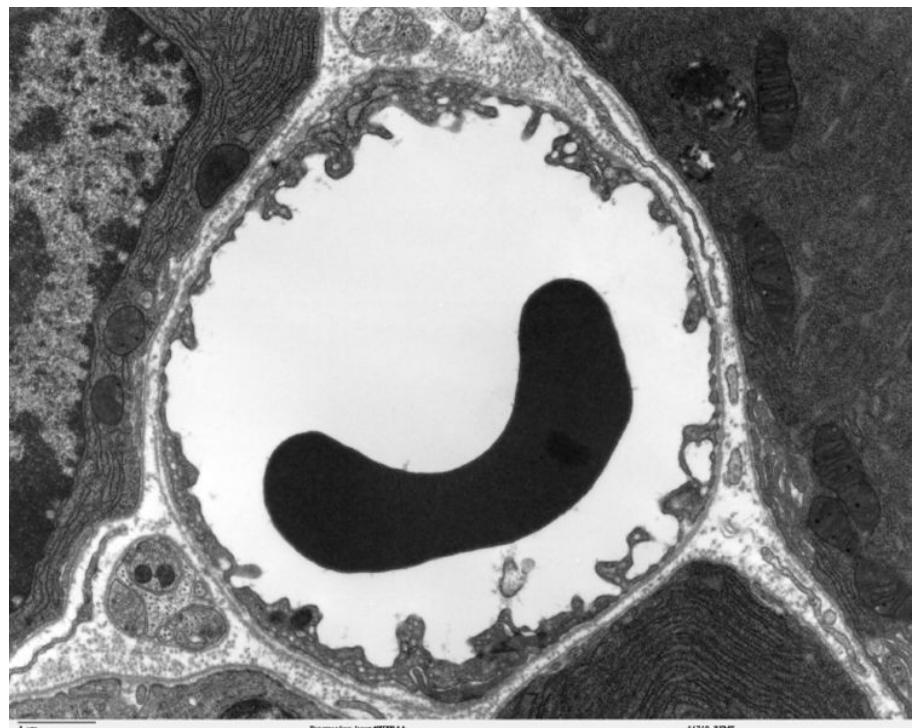
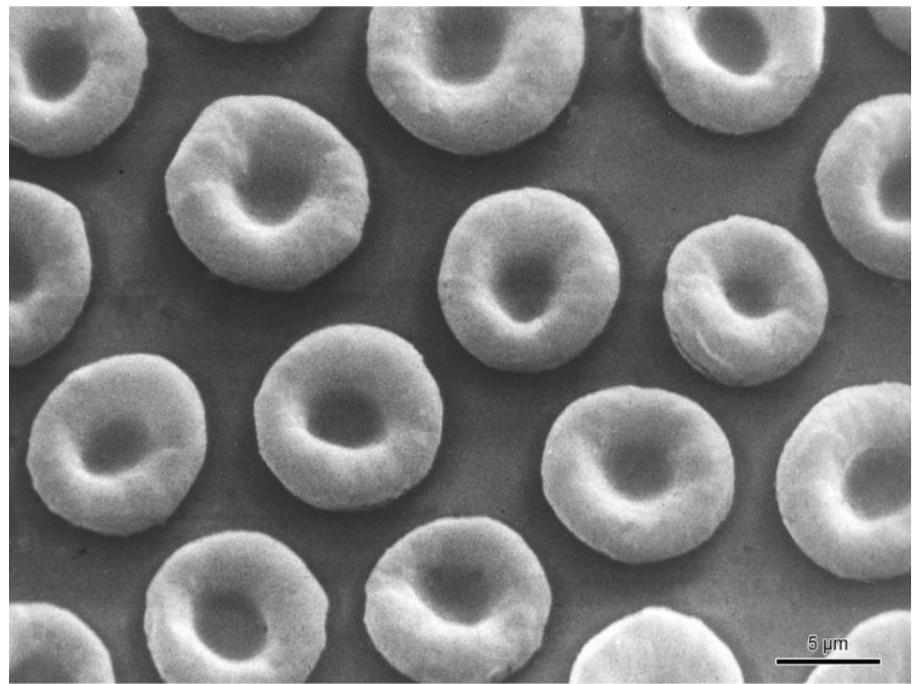
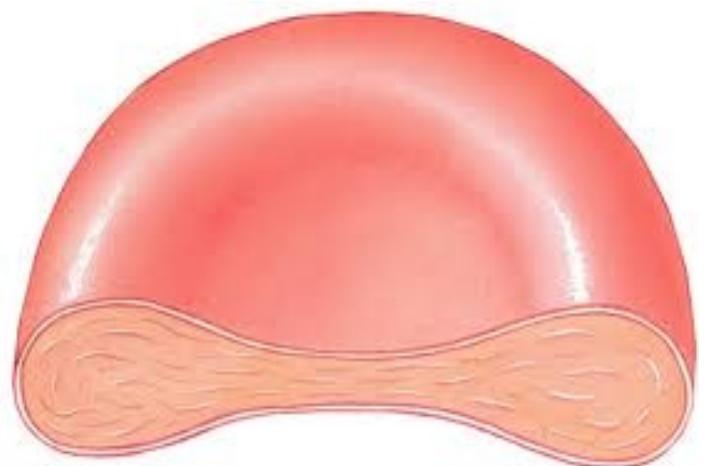

Krevní buňky (formované elementy)

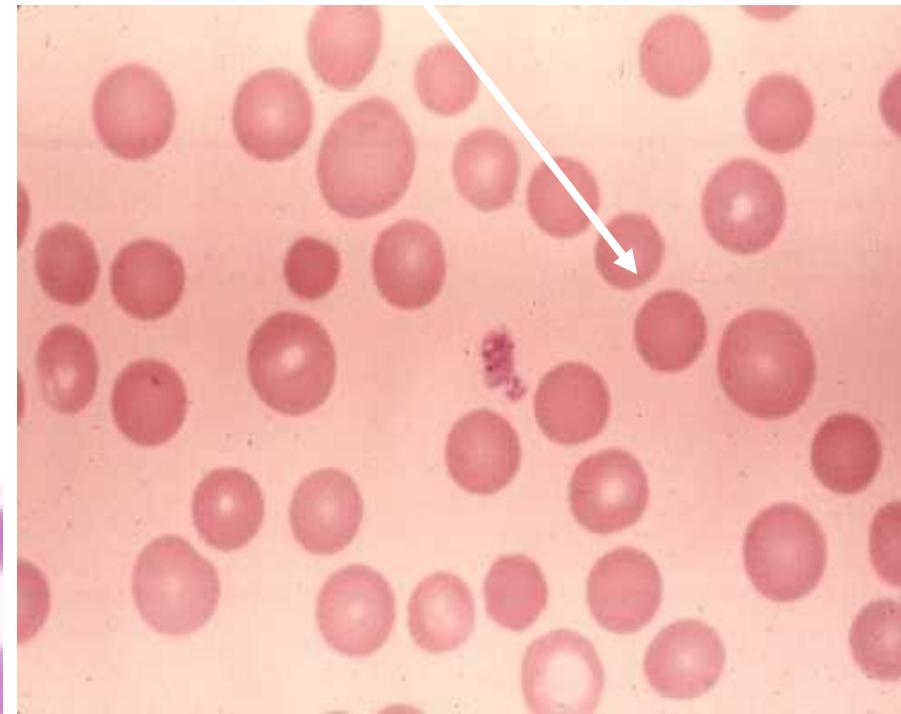
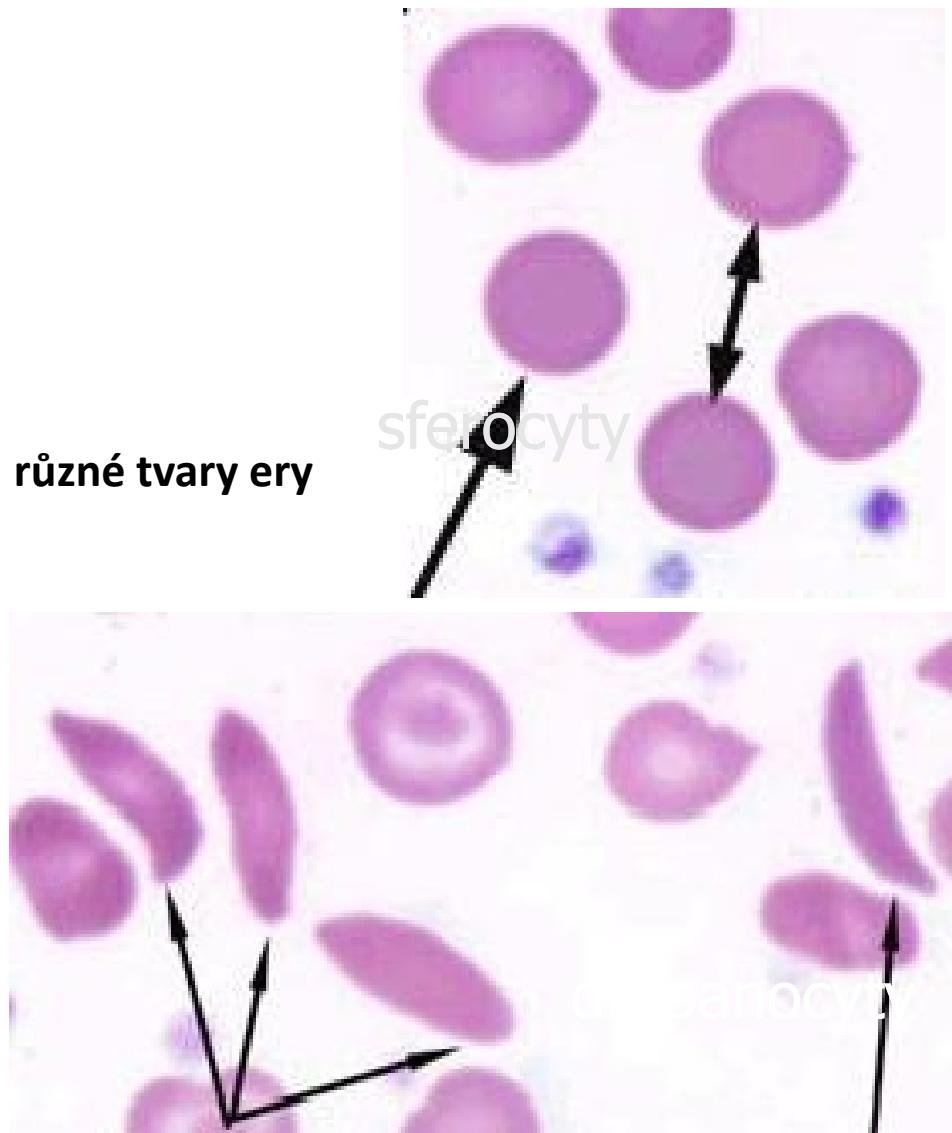

Erytrocyty

- 4 – 6 milionů/ μl
- tvar: bikonkávní terčík
- velikost: 7.4 μm (normocyt)
- struktura:
 - plazmalema
 - cytoplazma + hemoglobin 33 %
 - chybí jádro a buněčné organely!!!
- životnost: 120 dní
- funkce: transport O_2 a CO_2

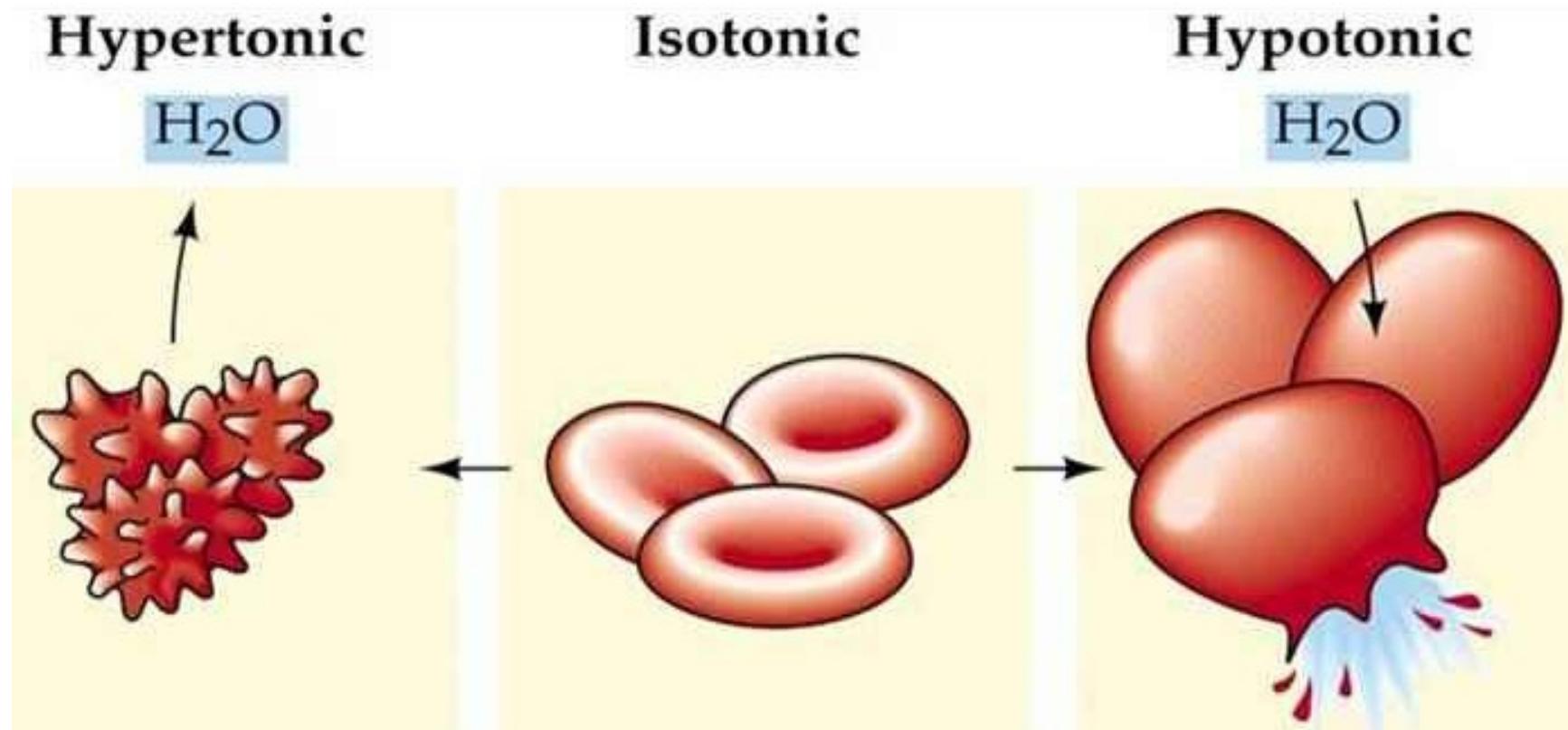

Poikilocytóza a anisocytóza

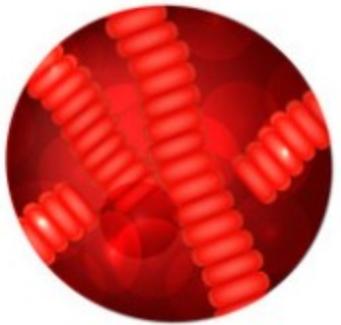

různá velikost ery

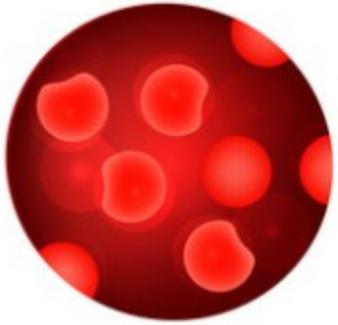
- **polyglobulie, polycytémie, erytrocytóza** – zvýšený počet ery
- **anemie** – snížený počet ery
- **osmotická rezistence**
 - v hypertonickém roztoku – ery se smrštují → **echinocyty**
 - v hypotonickém roztoku – ery bobtnají, plazmalema praská – **hemolýza**

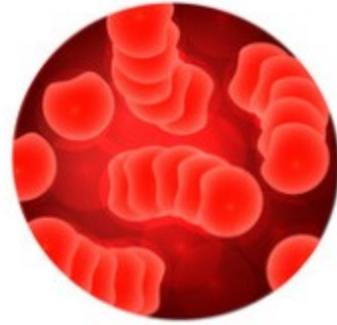
Pathology erythrocytes

Erythrocyte rouleaux

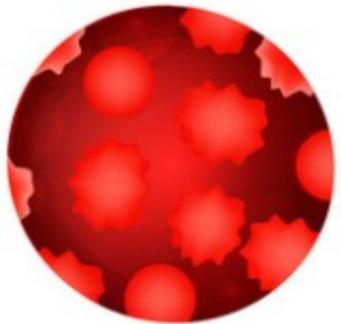
Hemolysis erythrocytes

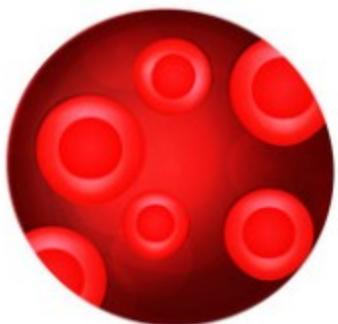
Aggregation of erythrocytes

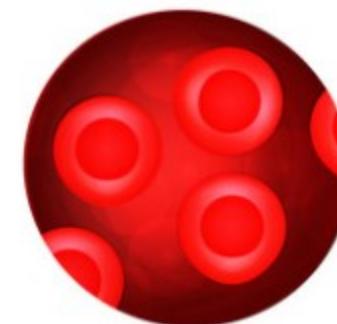
Protein compounds erythrocytes

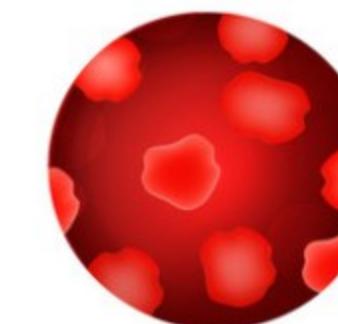
Echinocytes

Anisocytosis

Macrocytosis

Poikilocytosis

Leukocyty

- Granulocyty:

- neutrofily
- eozinofily
- bazofily

polymorfonukleáry

acidofilní cytoplazma

specifická + azurofilní
granula

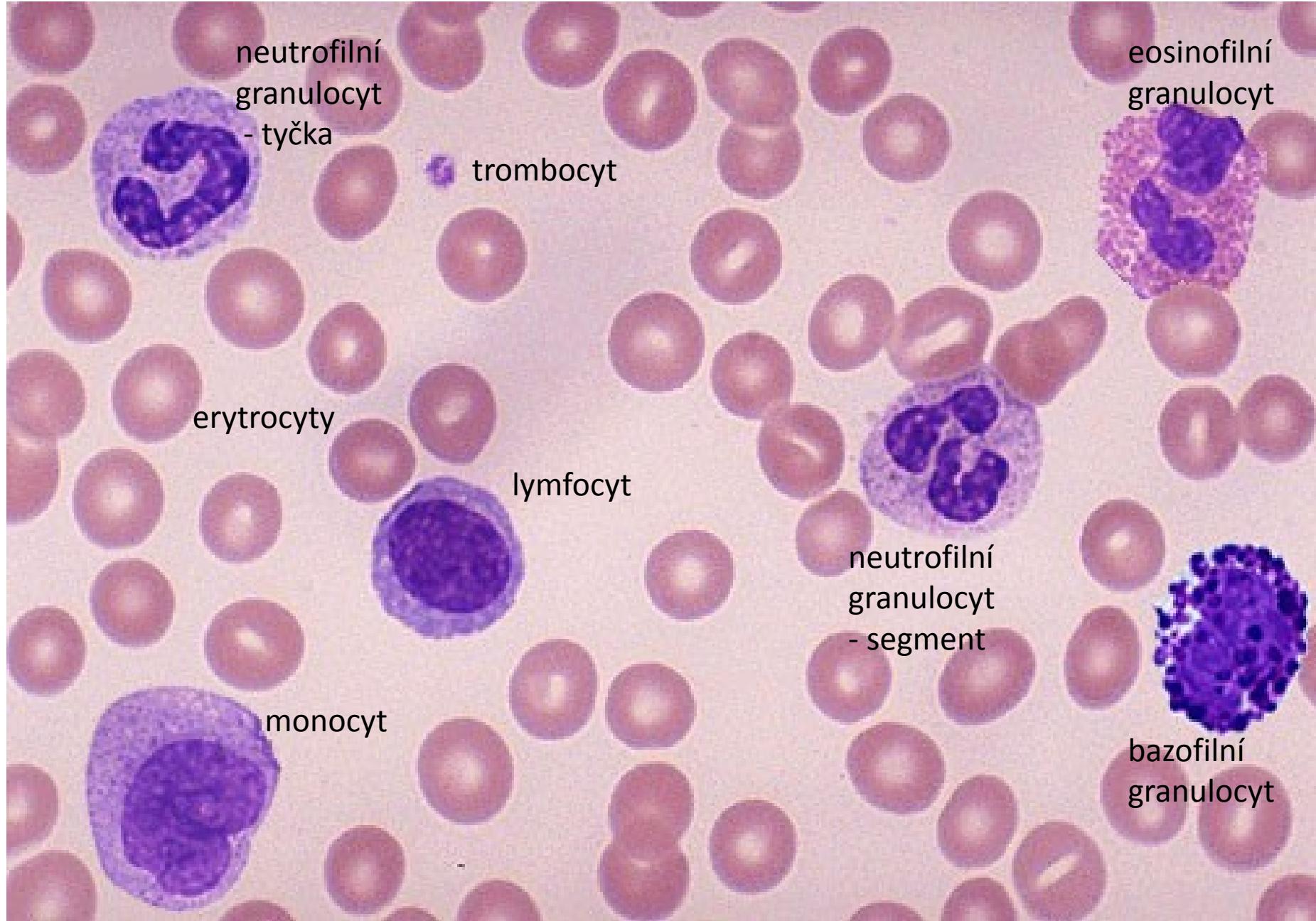
- Agranulocyty

- lymfocyty
- monocyt

mononukleáry

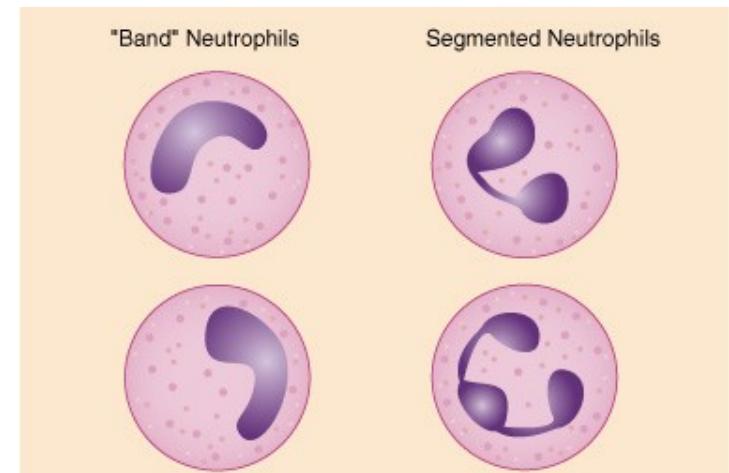
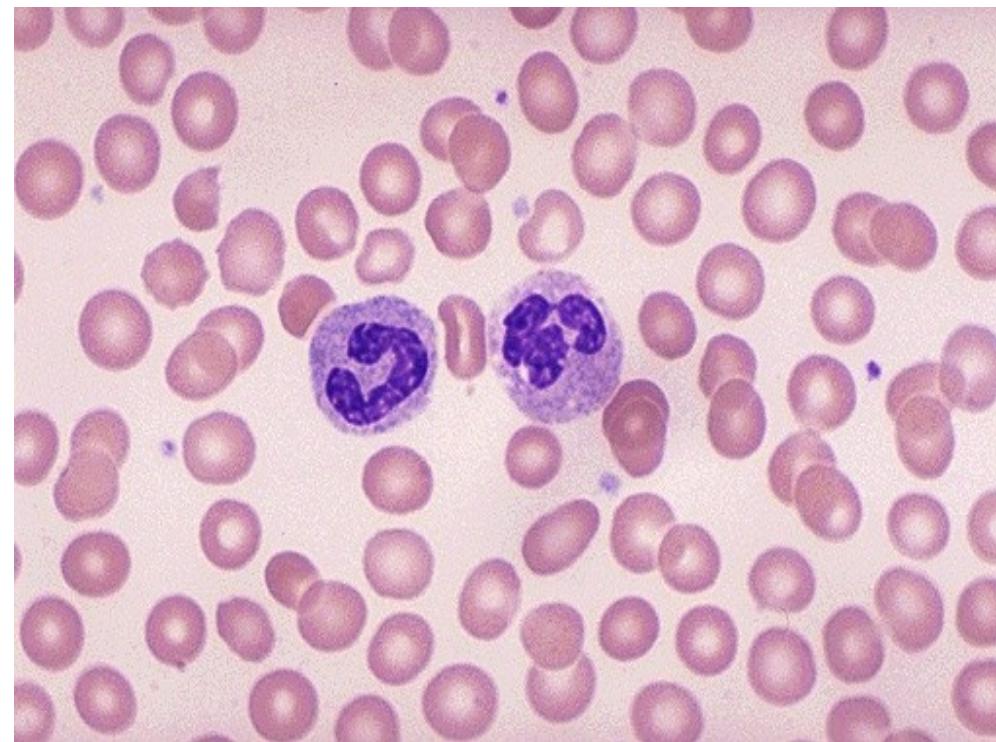
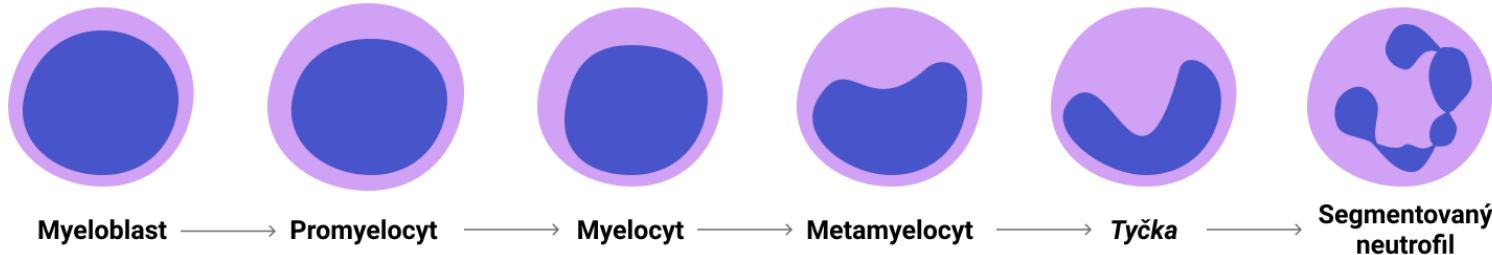
basofilní cytoplazma

jenom azurofilní granula

Neutrofilní granulocyty

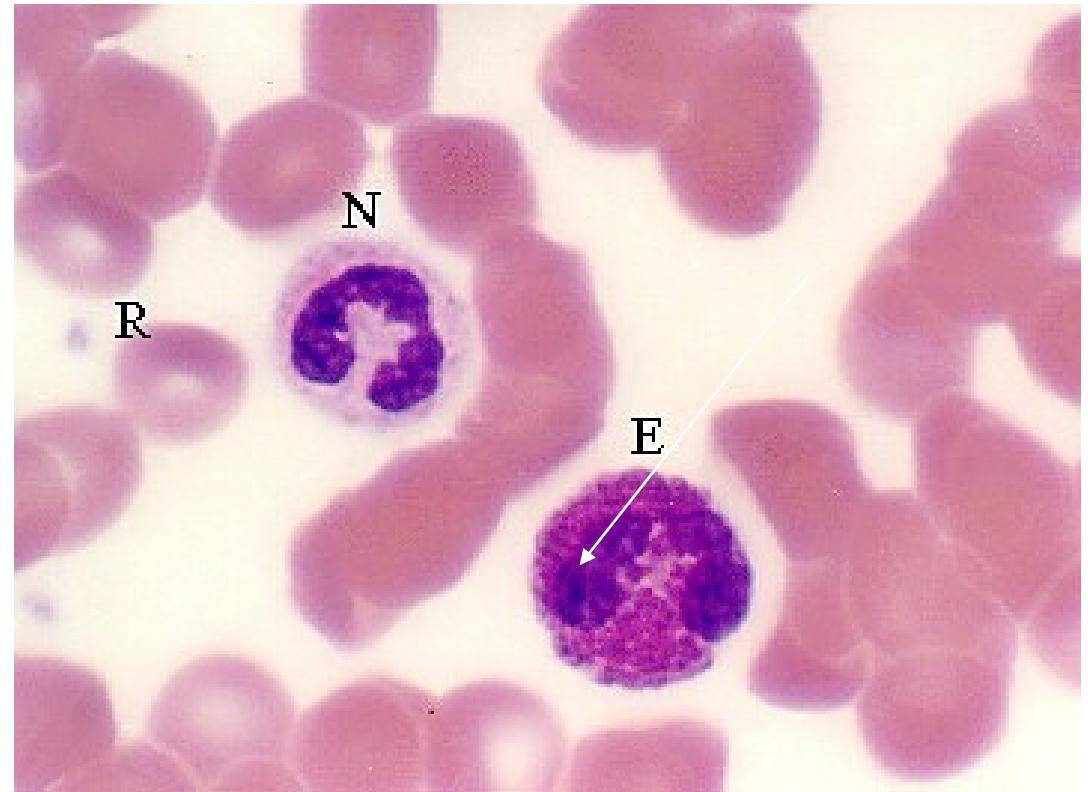
- 71 % z DBOK
- \varnothing 10 – 12 μm
- cytoplazma: acidofilní
- specifická granula: neutrofilní
- jádro:
tyčka (4 %) nebo segmenty (67 %)
- životnost: několik hodin nebo dní
- funkce: **mikrofág**

© 2004, 2000 Elsevier Inc. All rights reserved.

Eozinofilní granulocyty

- 1– 4 % z DBOK
- \varnothing 12 – 14 μm
- cytoplazma: acidofilní
- specifická granula: eozinofilní
- jádro: 2 laloky + chromatinov můstek, (činka nebo brýle)
- funkce: fagocytóza antigen-protilátka komplexů

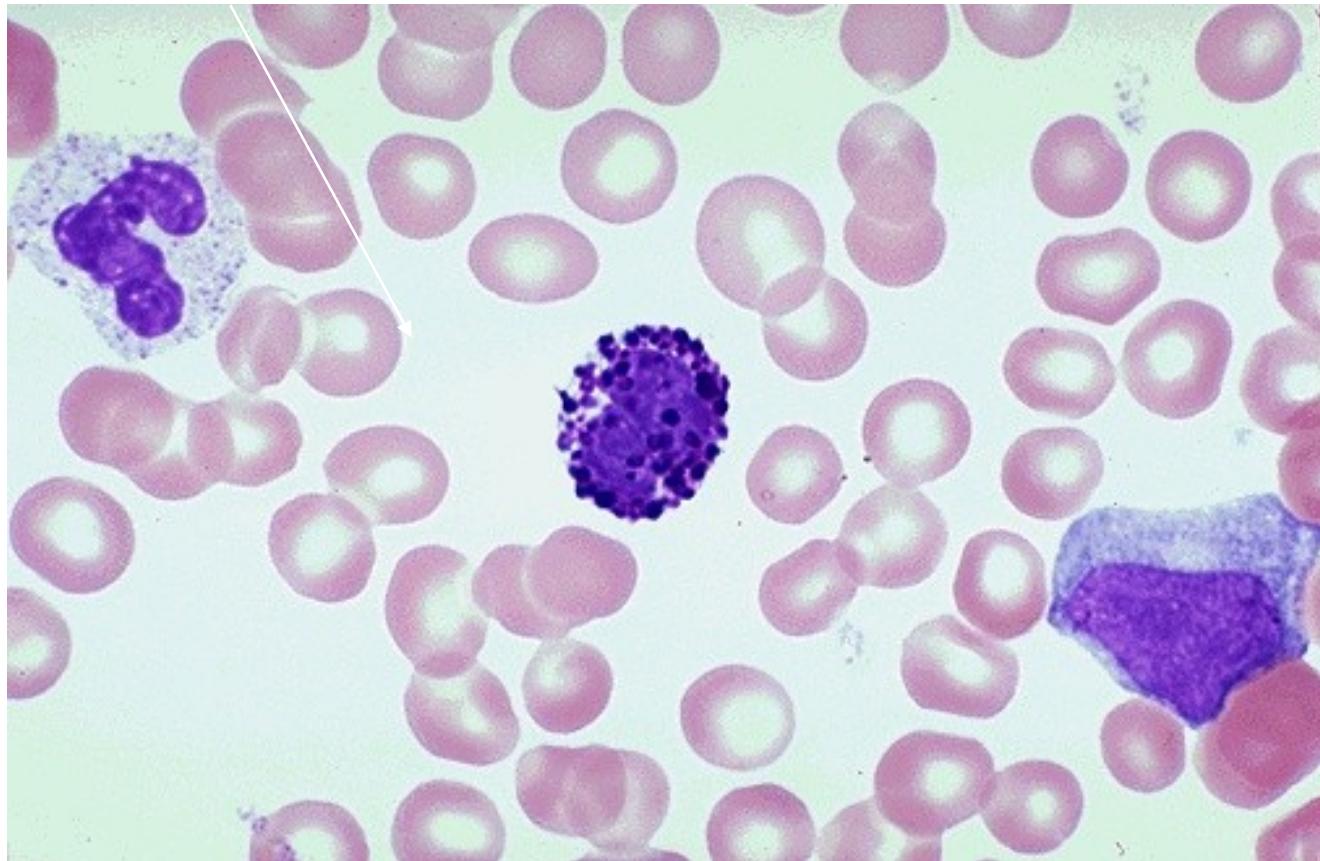
↑ - eozinofilní granulocytóza – alergie, parazitární onemocnění

Eozinofilní granulocyt (ELM)

Bazofilní granulocyty

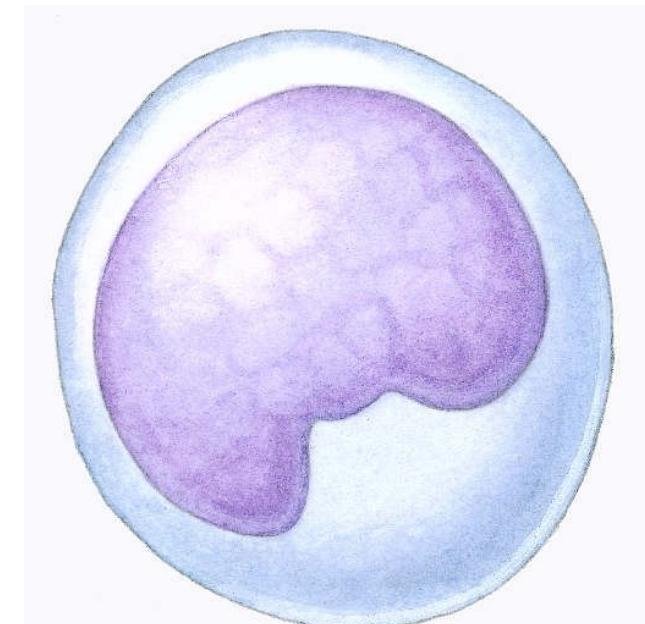
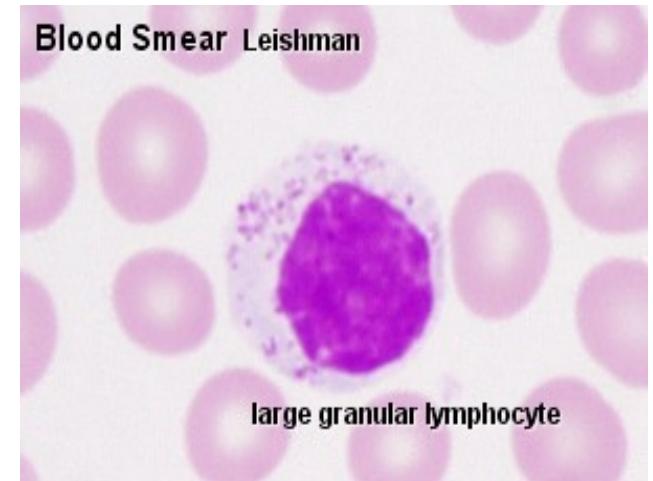
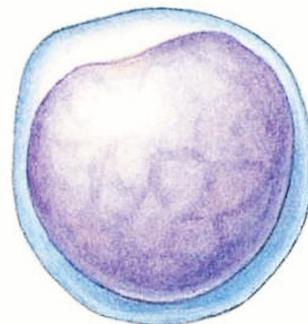
- do 1 % z DBOK
- \varnothing do 10 μm
- cytoplazma: lehce bazofilní
- specifická granula:
 - bazofilní - heparin, histamin, ..
- jádro: nepravidelně laločnaté, („tlusté S“)
- funkce: hypersenzitivita, alergické reakce
- Histamin, serotonin
- heparin

Agranulocyty

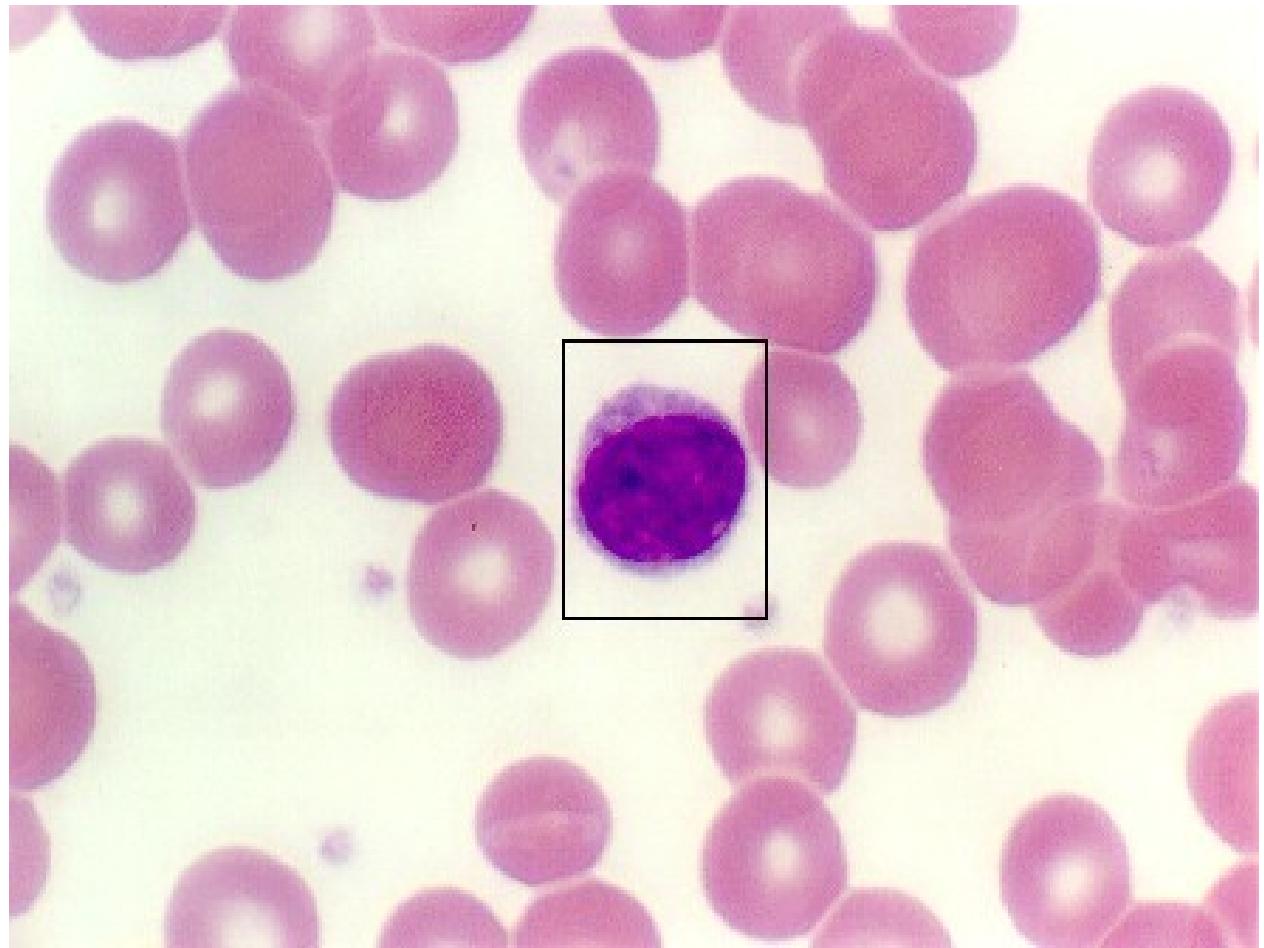
- obecná charakteristika:

- mononukleáry – jádro je sférické, oválné nebo ledvinovité
- **bazofilní** cytoplazma
- **chybí specifická granula**
- **azurofilní granula** s lyzosomálními enzymy
- Lymfocyty a monocyty

Lymfocyty

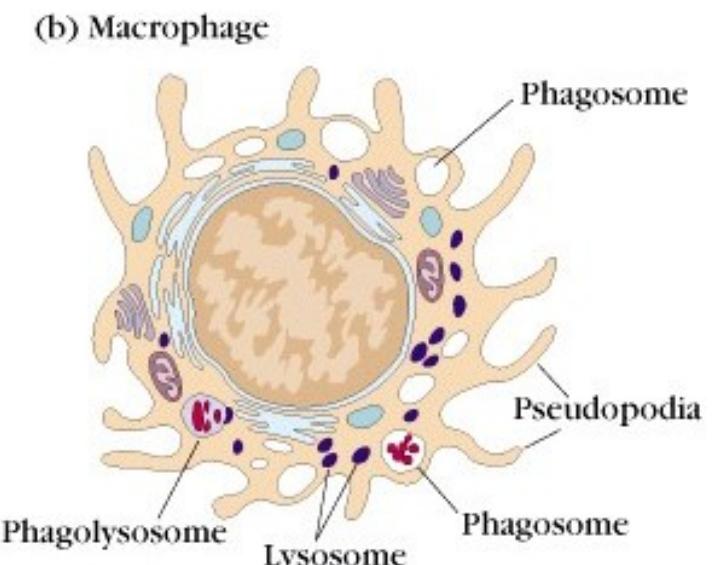
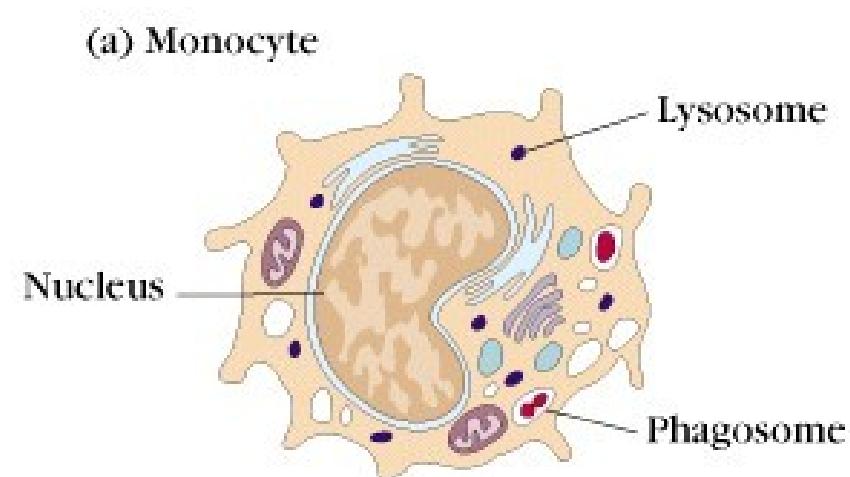
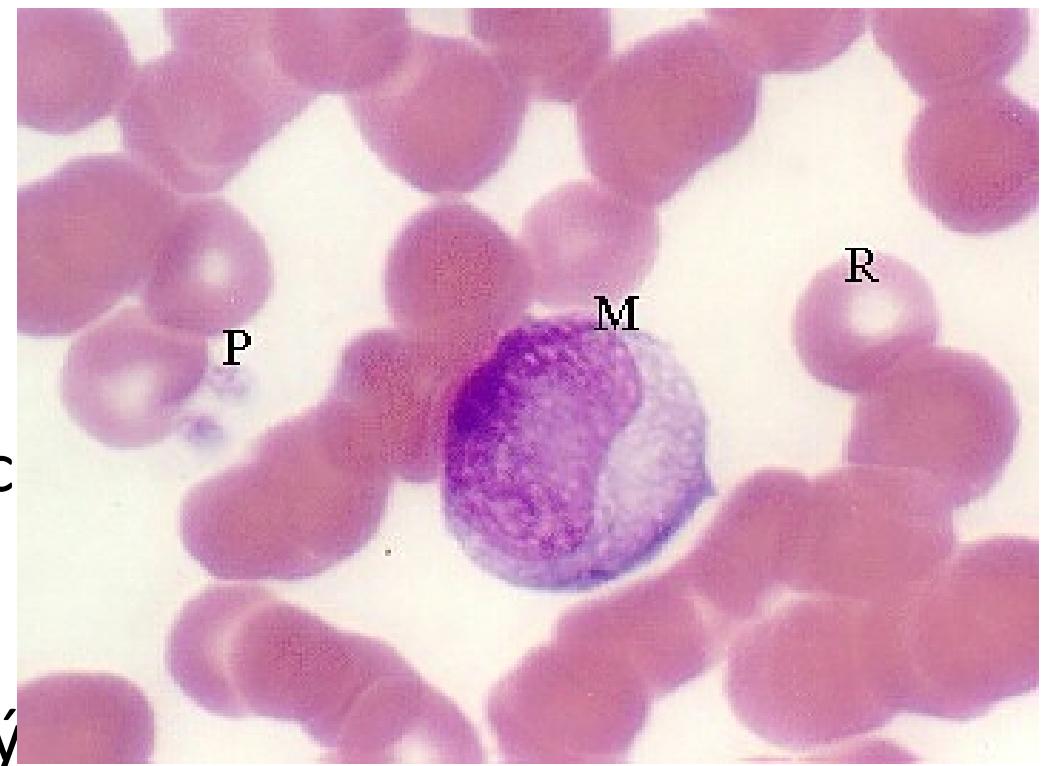
- 20 -25 % z DBOK
- cytoplazma – modrá s azurofilními granuly, četné ribosomy
- jádro – kulaté, hyperchromatické
- třídění:
 - T- a B-lymfocyty
 - malé (\varnothing 8 μm),
střední (\varnothing 10-12 μm),
velké (\varnothing 16-18 μm)

Monocyty

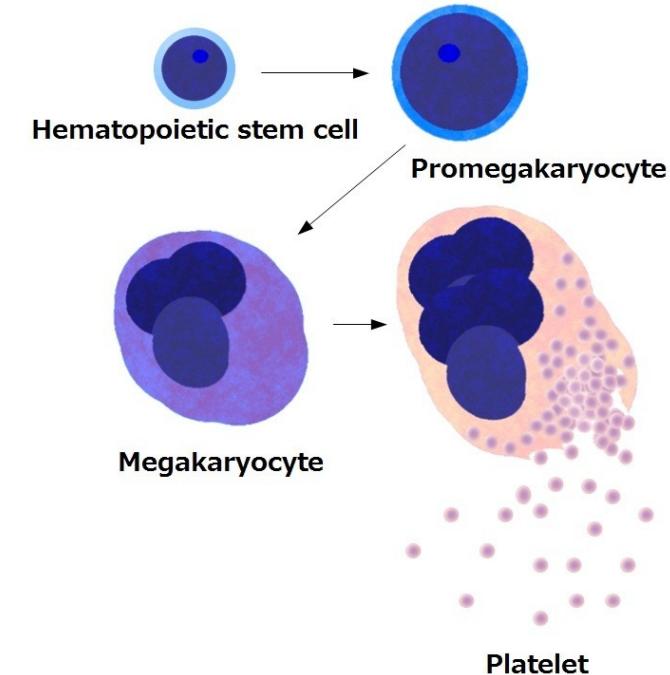
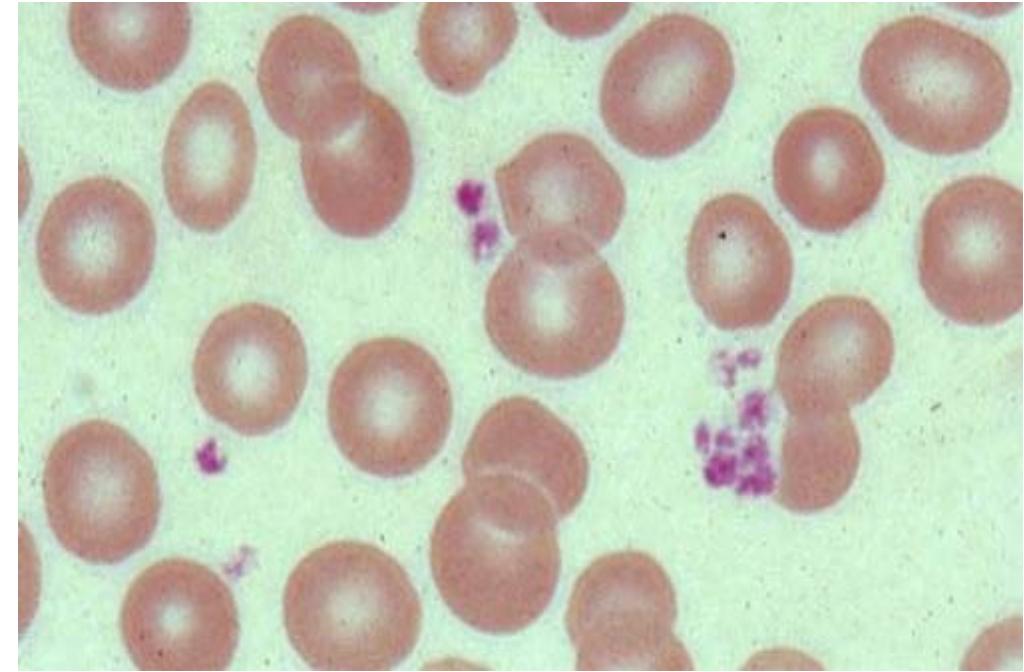
- 5 % z DBOK
- velikost: \varnothing 15 – 20 μm
- cytoplazma – objemná, šedomodrá, nespecifická granula a četné ribosomy,
- jádro – ledvinovité až laločnaté, většinou v excentrické pozici, chromatin je jemně vláknitý
- funkce :

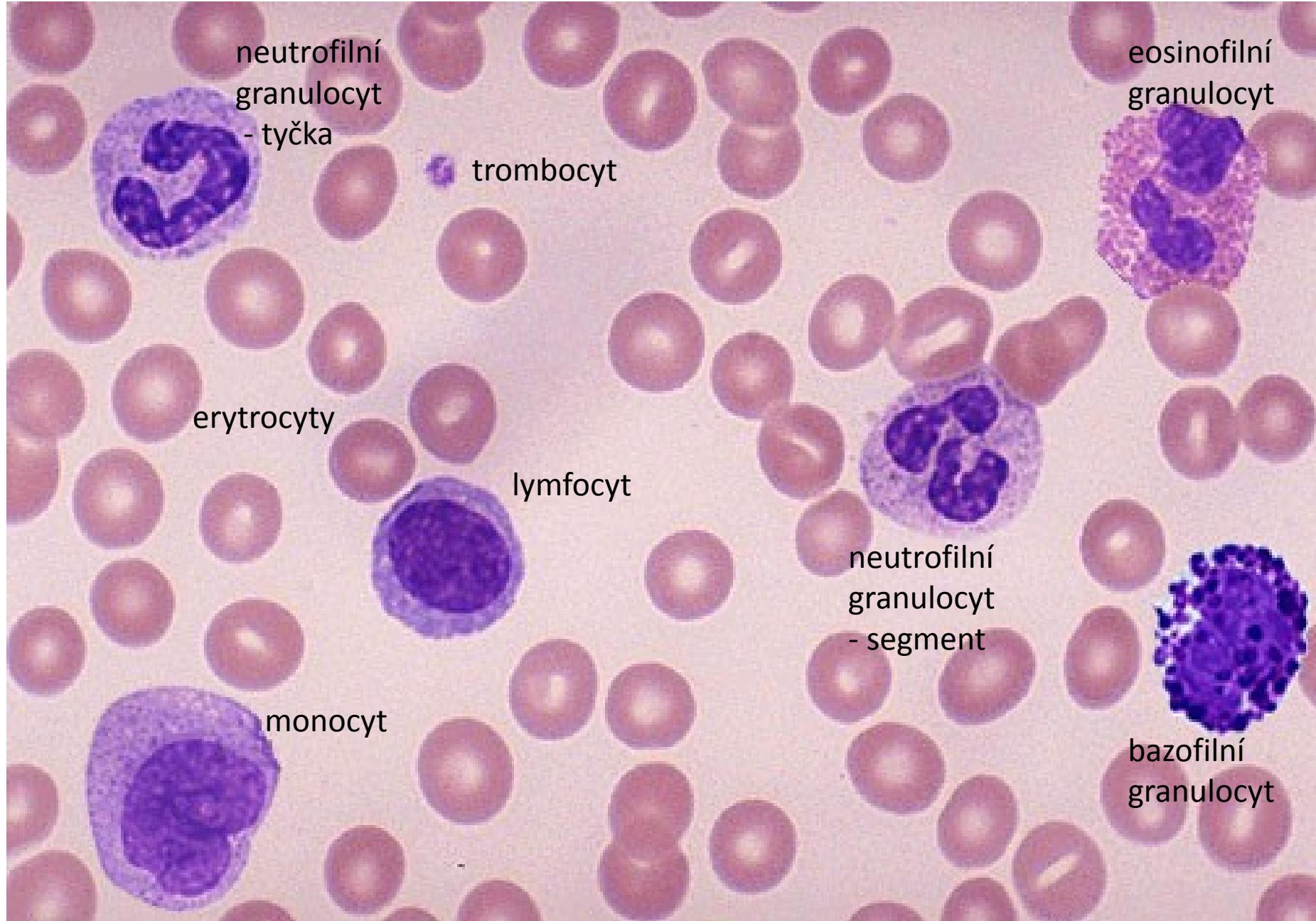
*Fagocytující
makrofágy*

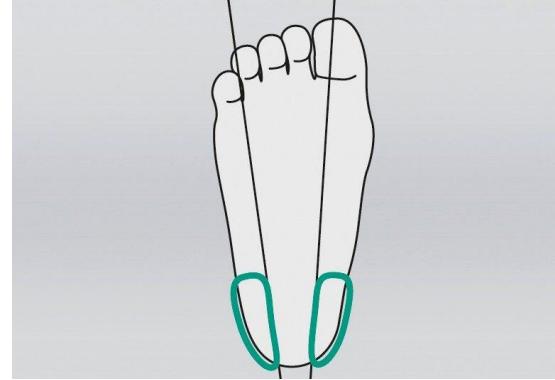
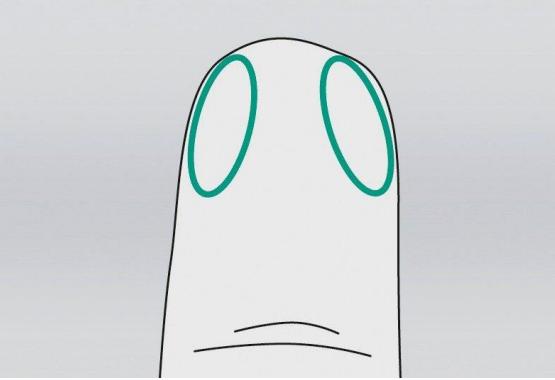
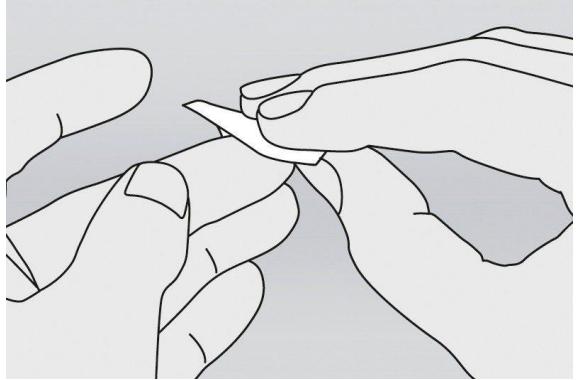
Trombocyty

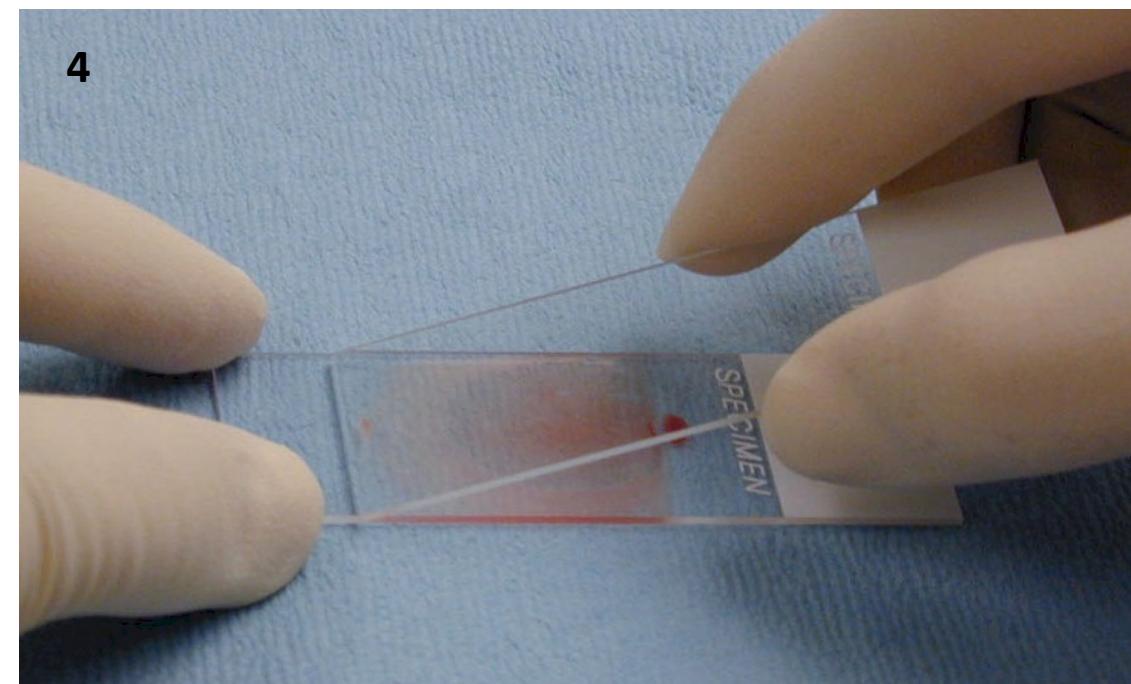
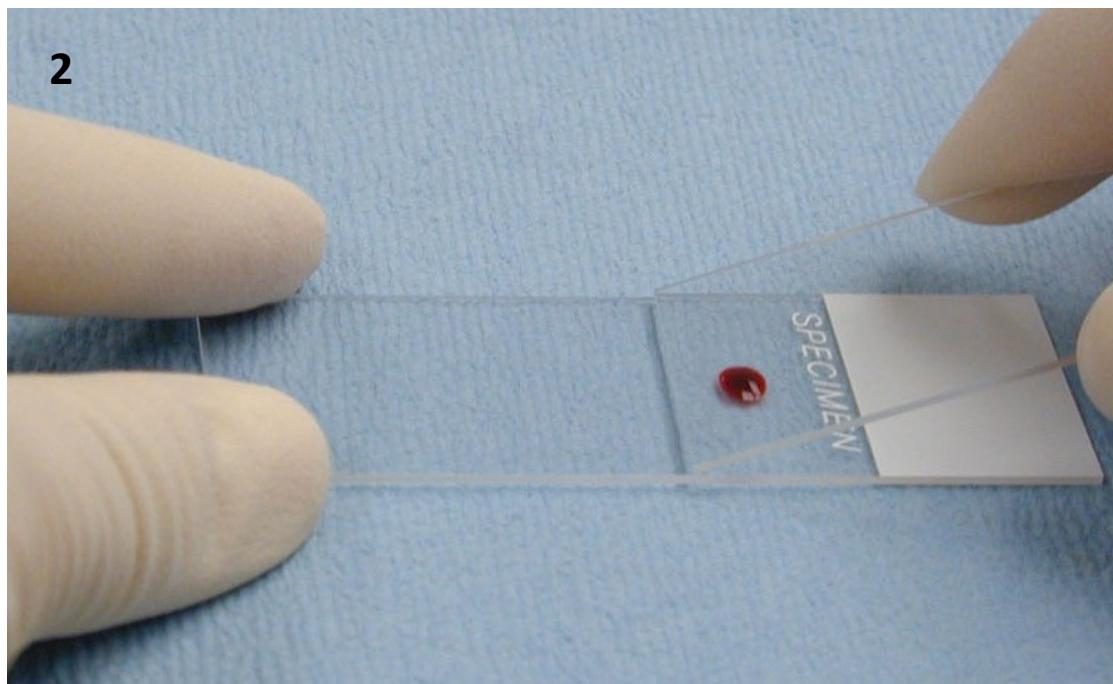
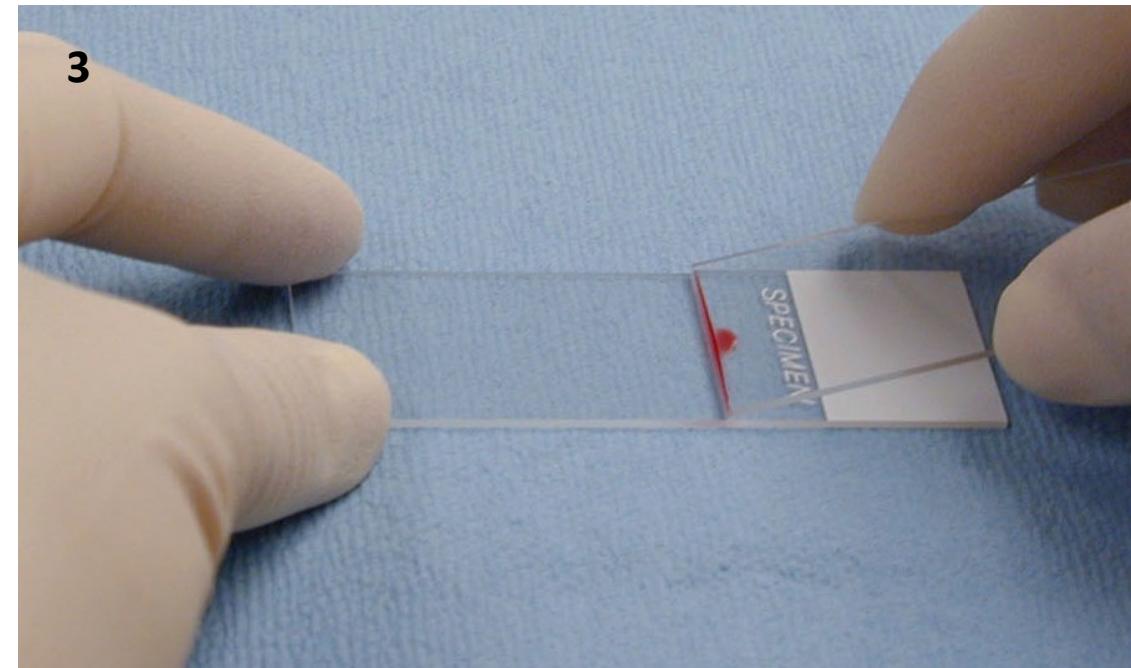
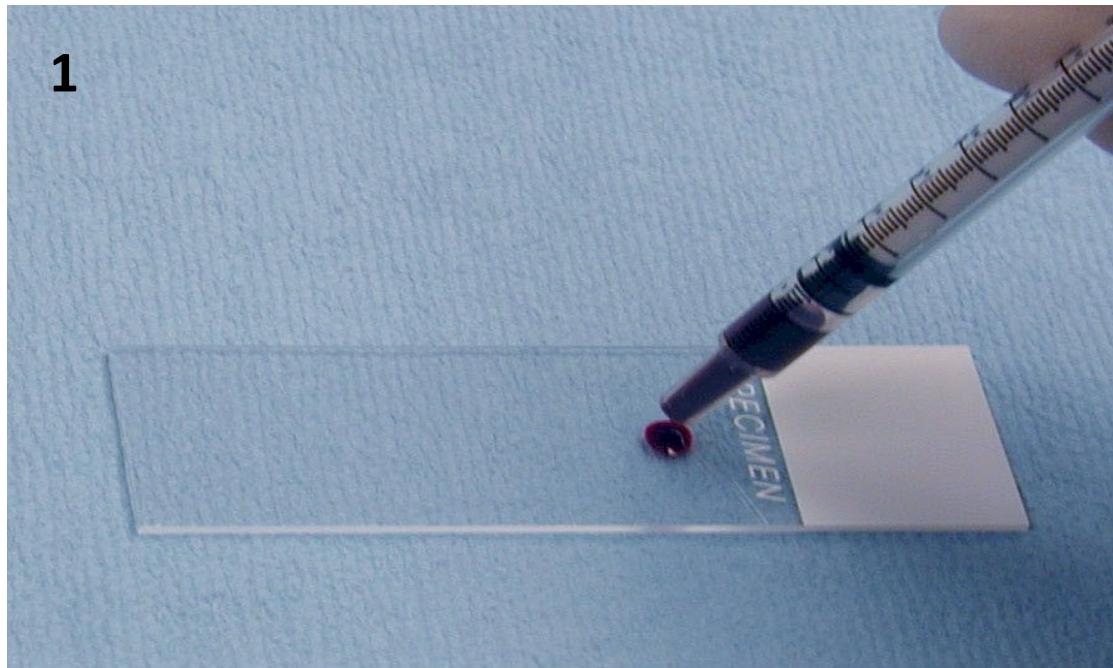
- nejsou buňky, ale fragmenty cytoplazmy megakaryocytů
- velikost: 2 – 4 μm
- **hyalomera** světle modrá periferie
- **granulomera** červeně zbarvená zrníčka v centru destičky
- životnost: 10-12 dnů
- funkce : hemostáza /zástava krvácení/

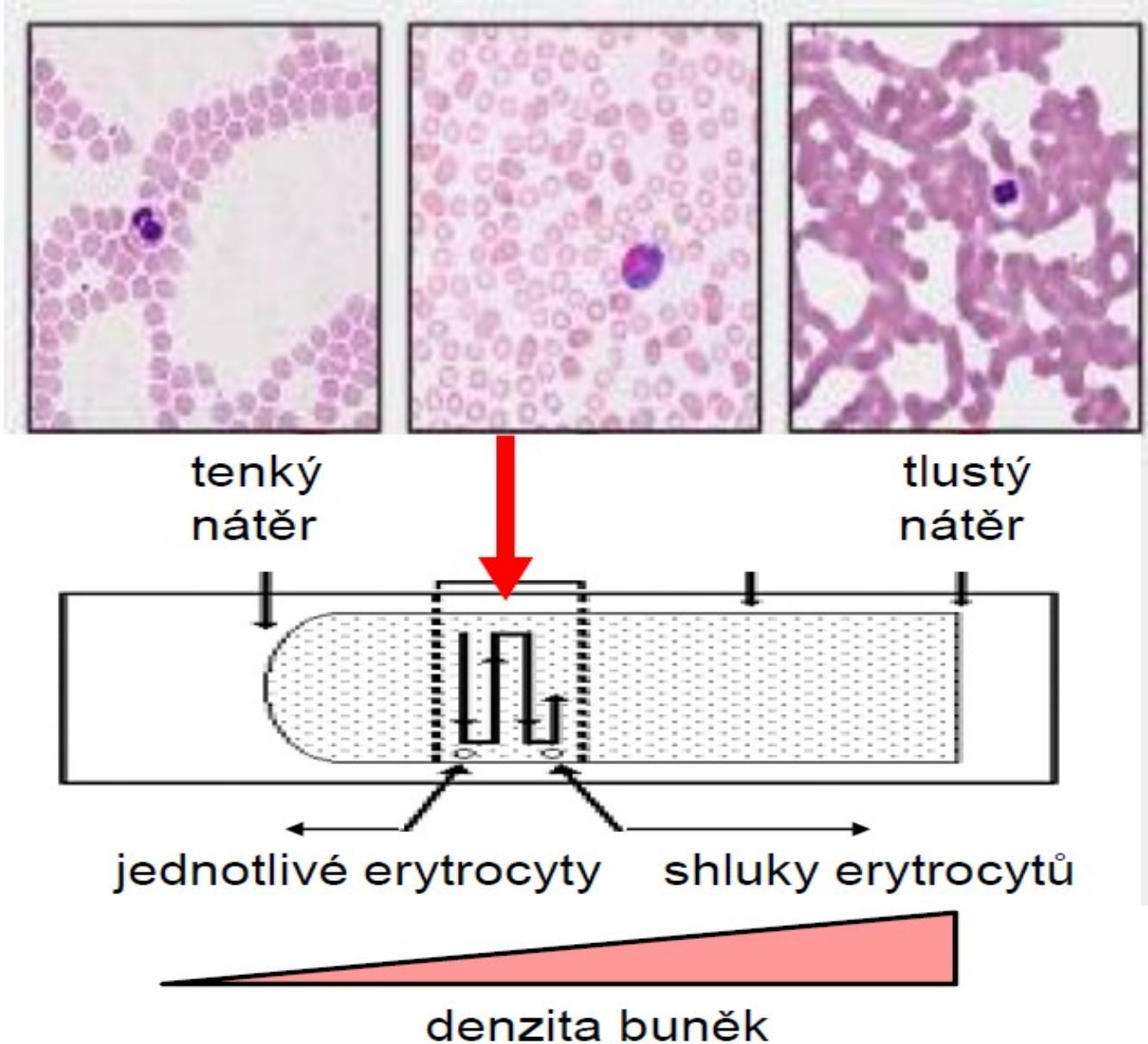

Krevní nátěr - příprava

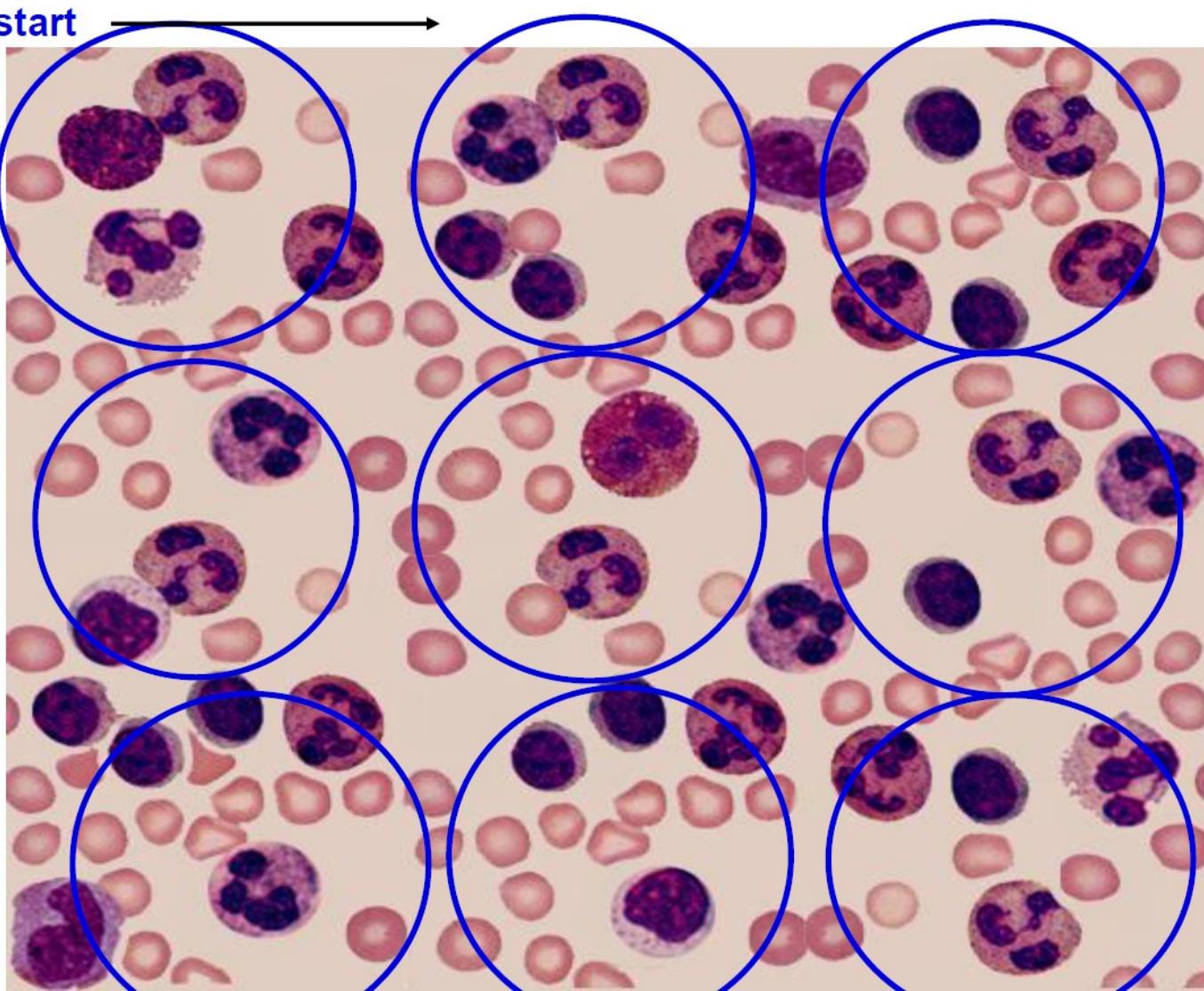
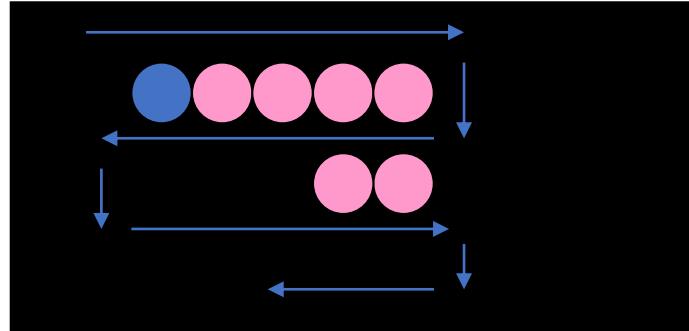
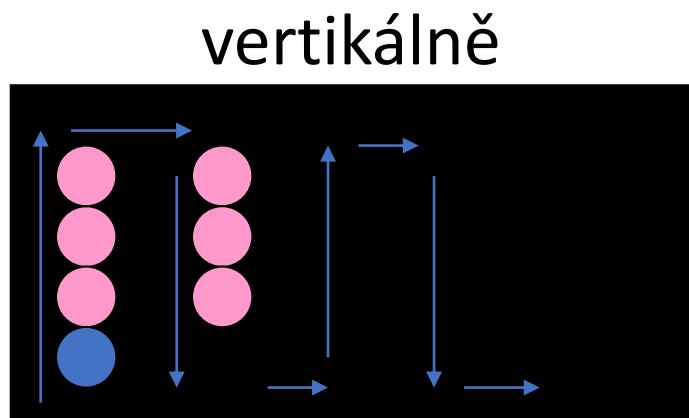

- krevní nátěr fixován methylalkoholem, 3-5 minut
- Barvení - speciální panoptické barvení dle Pappenheima

Stanovení diferenciálного bílého obrazu krevního -DBOK

- krevní nátěr nutno prohlížet systematicky – meandrovitě

Tabulka

	1	2
Neu tyčky	/	
Neu segmenty	//	///
Eos		/
Baso		
Ly	//	////
Mono		//
	10	10

9	10	výsledky	norma
//			4 %
/	///		67 %
/	//		3 %
	/		1 %
/			20 %
			5 %
10	10	100	100 %

Neutrofily

- tyčky : segmenty - 4 % : 68 % → 1 : 17

- **posun doleva**

- **posun doprava**

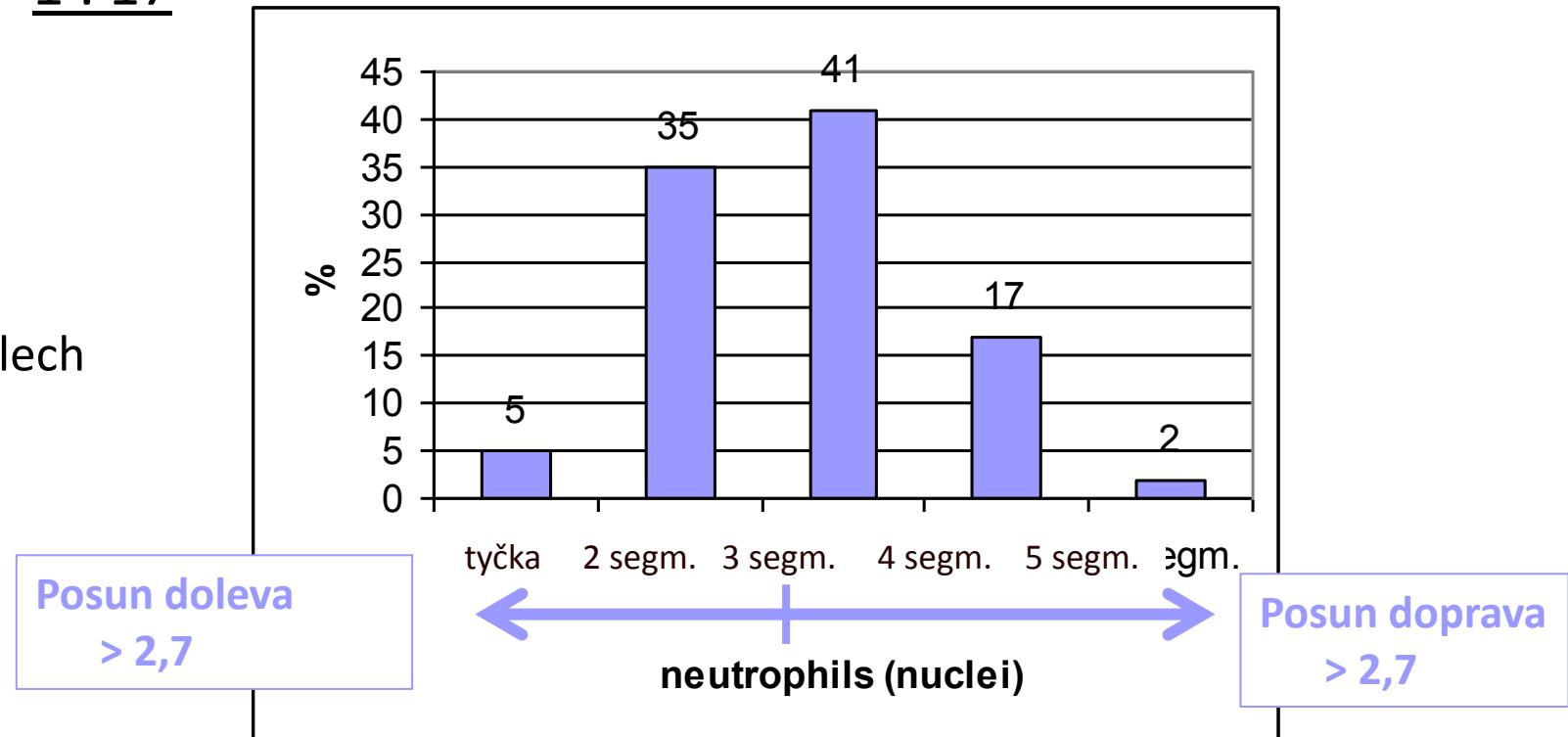
- **Hynkovo číslo – 2,7**

- sečist segmenty jader ve 100 neutrofilech

- = 270 (obvykle)

- podělit 100

$$270 : 100 = 2,7$$

Diferenciální bílý obraz krevní - průměrné hodnoty

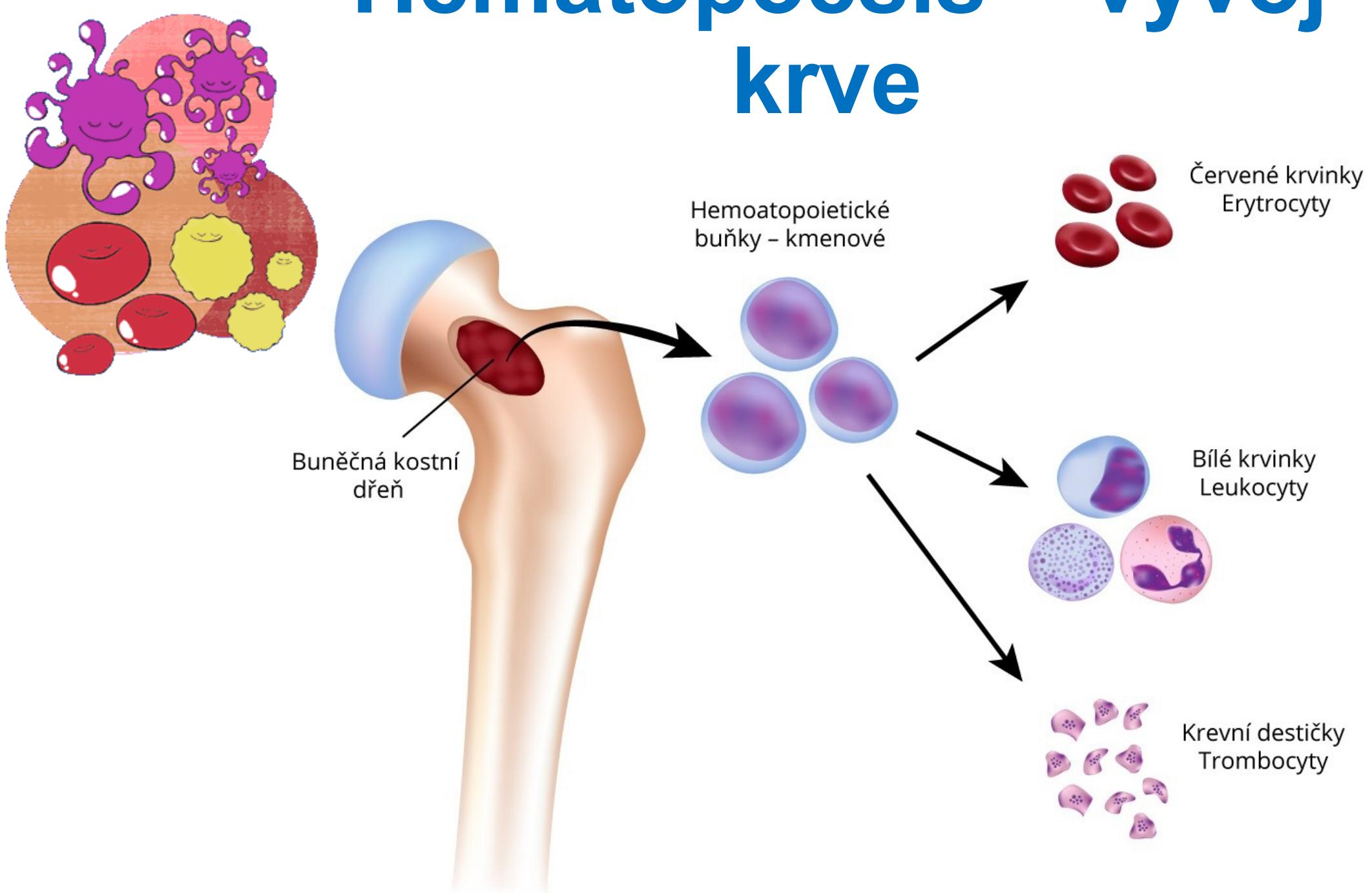
Neutrofily - tyčky	4 %
- segmenty	68 %
Eozinofily	3 %
Bazofily	1 %
Lymfocyty	20 %
Monocyty	4 %
	$\Sigma = 100 \%$!!!

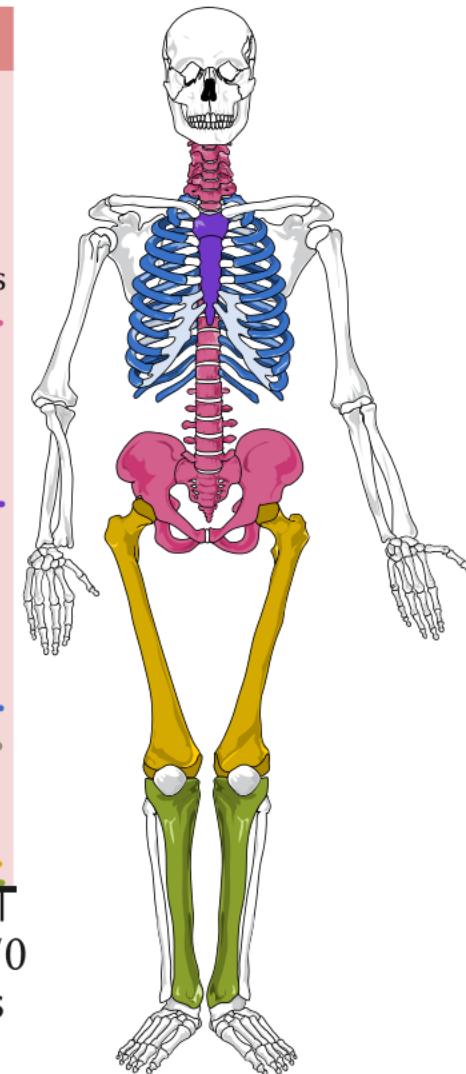
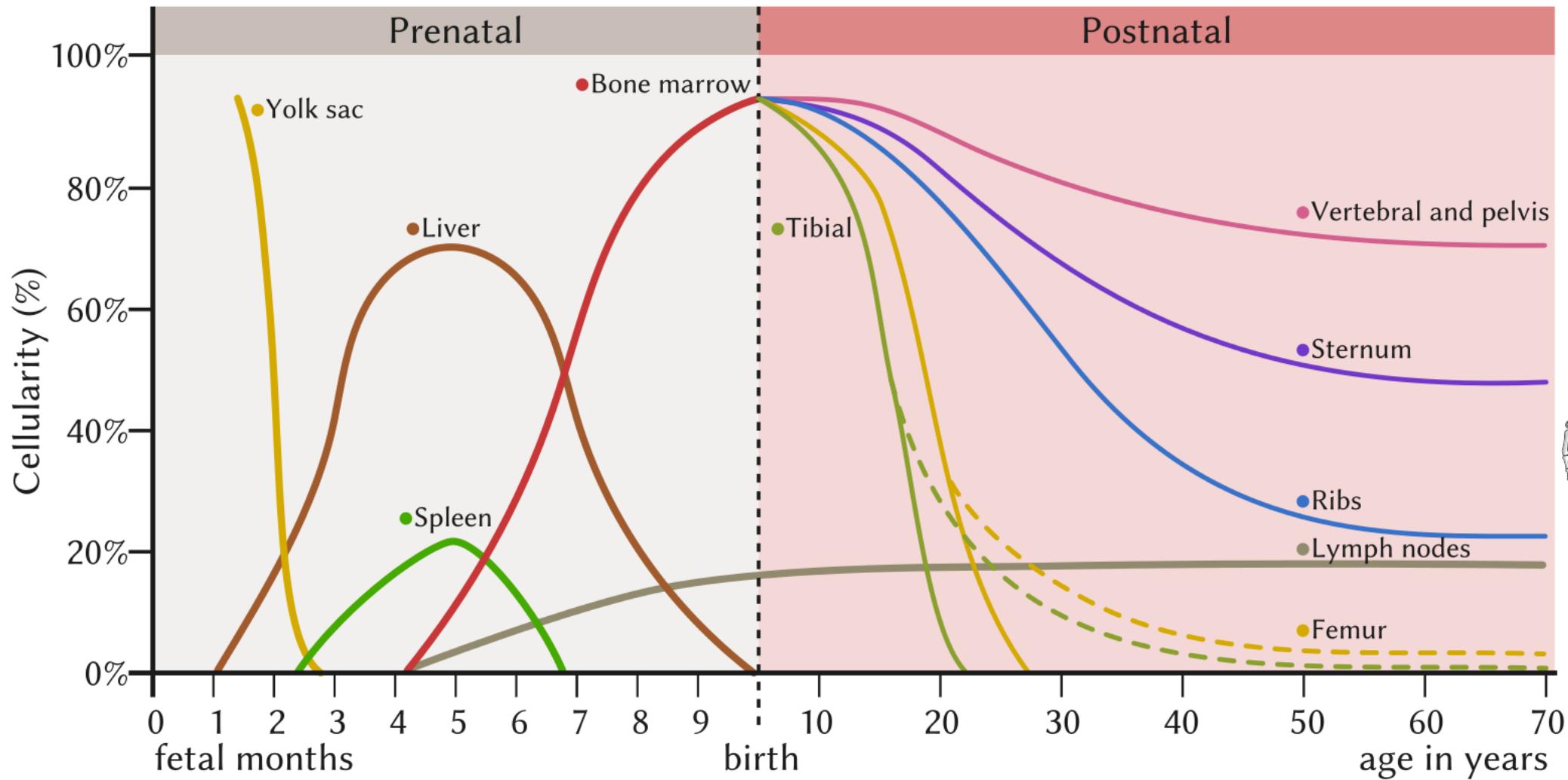
Anomálie DBOK

	↑	↓
Neutrofily	neutrofilní granulocytóza	neutrofilní granulocytopenie
Eozinofily	eozinofilní granulocytóza	eozinofilní granulocytopenie
Bazofily	bazofilní granulocytóza	bazofilní granulocytopenie
Lymfocyty	lymfocytóza	lymfcytopenie
Monocyty	monocytóza	monocytopenie

Hemoatopoezie - vývoj krve

HEMATOPOIESIS•

Prenatální hematopoeza

- Mezoblastické období – 1. – 2. měsíc i.u.

mezoblast žloutkového váčku a zárodečného stvolu a intraembryonální mezenchym :

INSULAE SANGUINAE (krevní ostrůvky)

- *angioblasty*
- *hemoblasty* ⇒ primitivní erytrocyty s jádrem

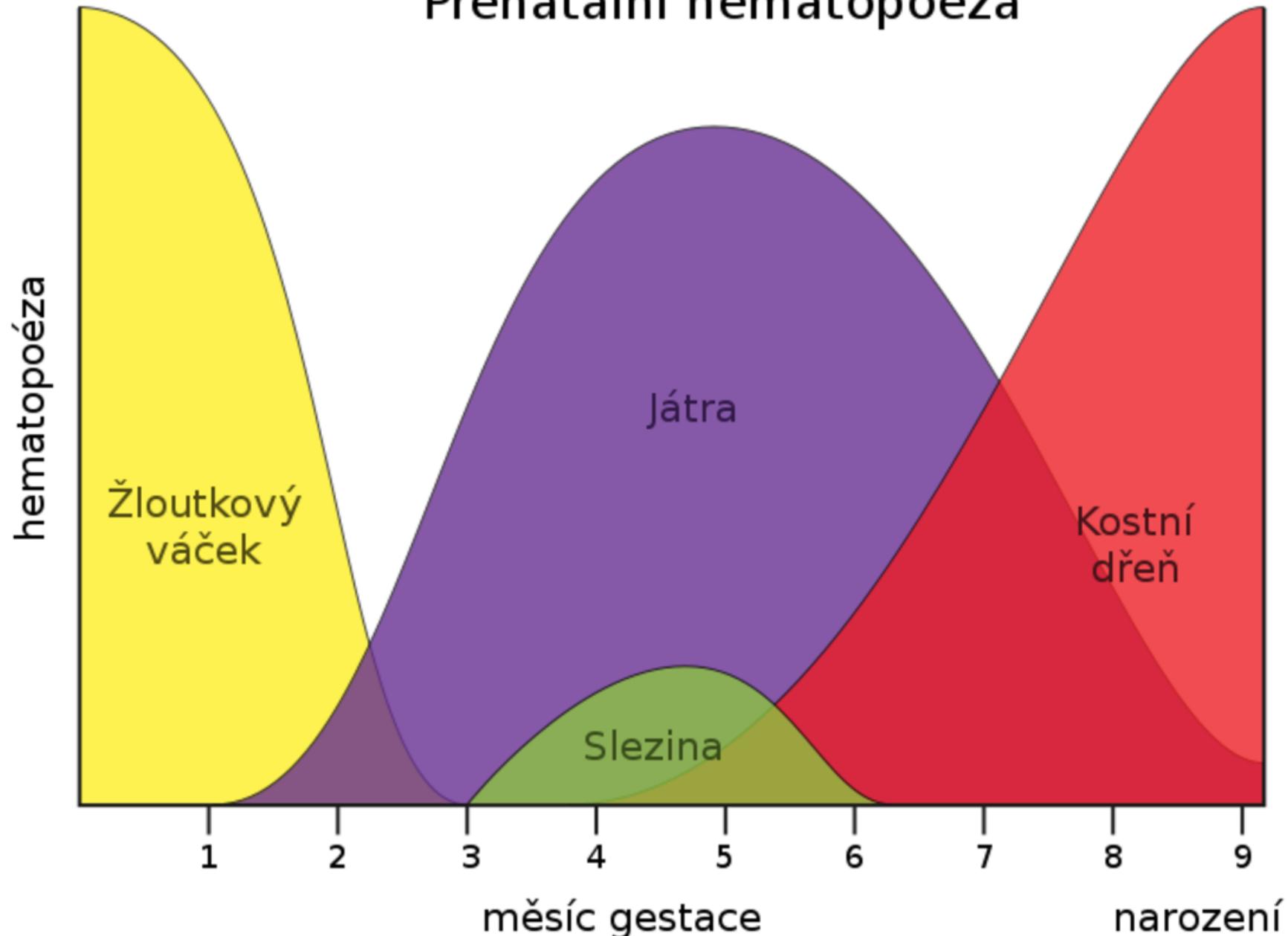
- Hepatolienální období – 2. – 7. měsíc i.u.

v játech a slezině

- Medulární období – od ±4. měsíc i.u.

kostní dřeň

Prenatální hematopoéza

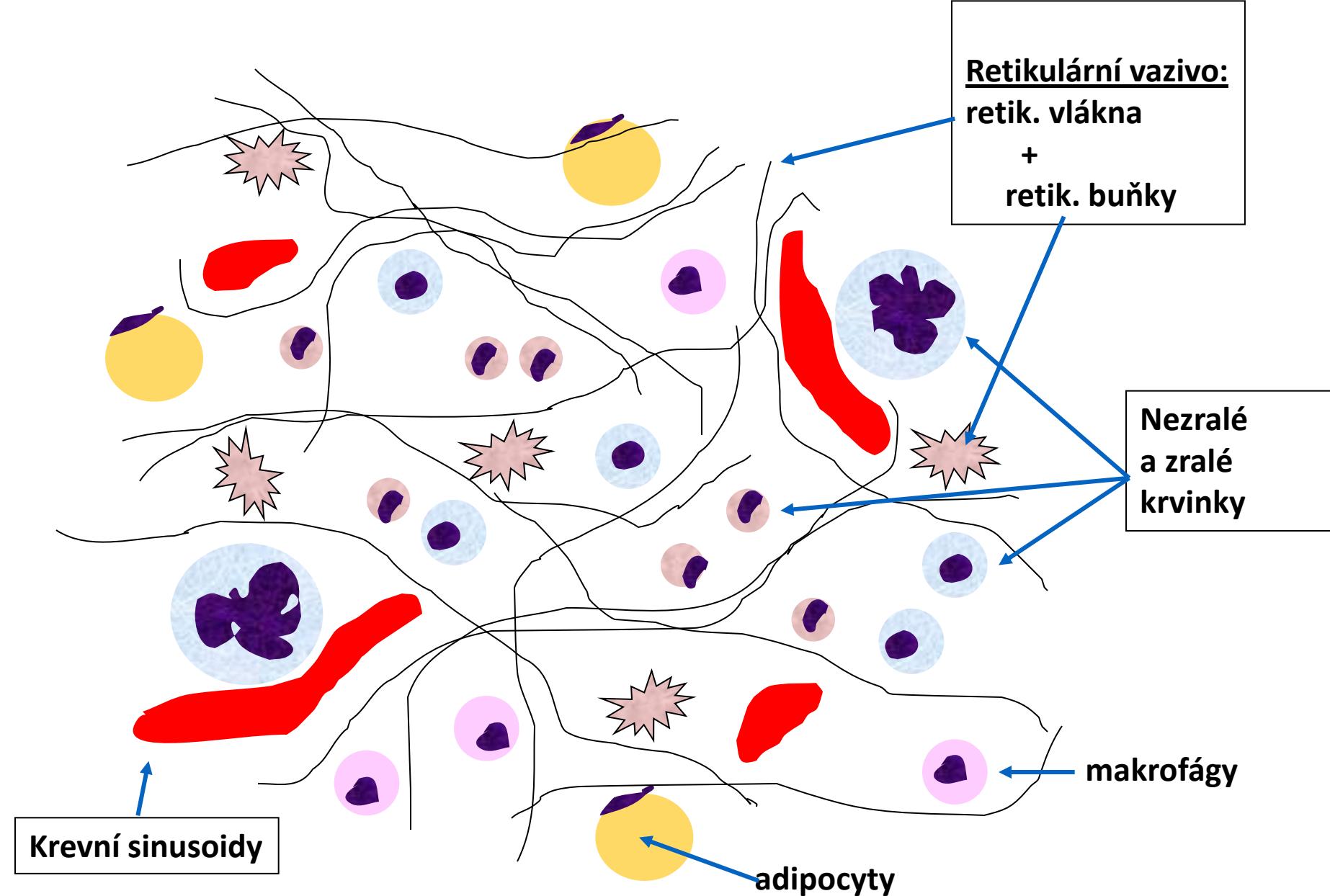
Postnatální hematopoeza

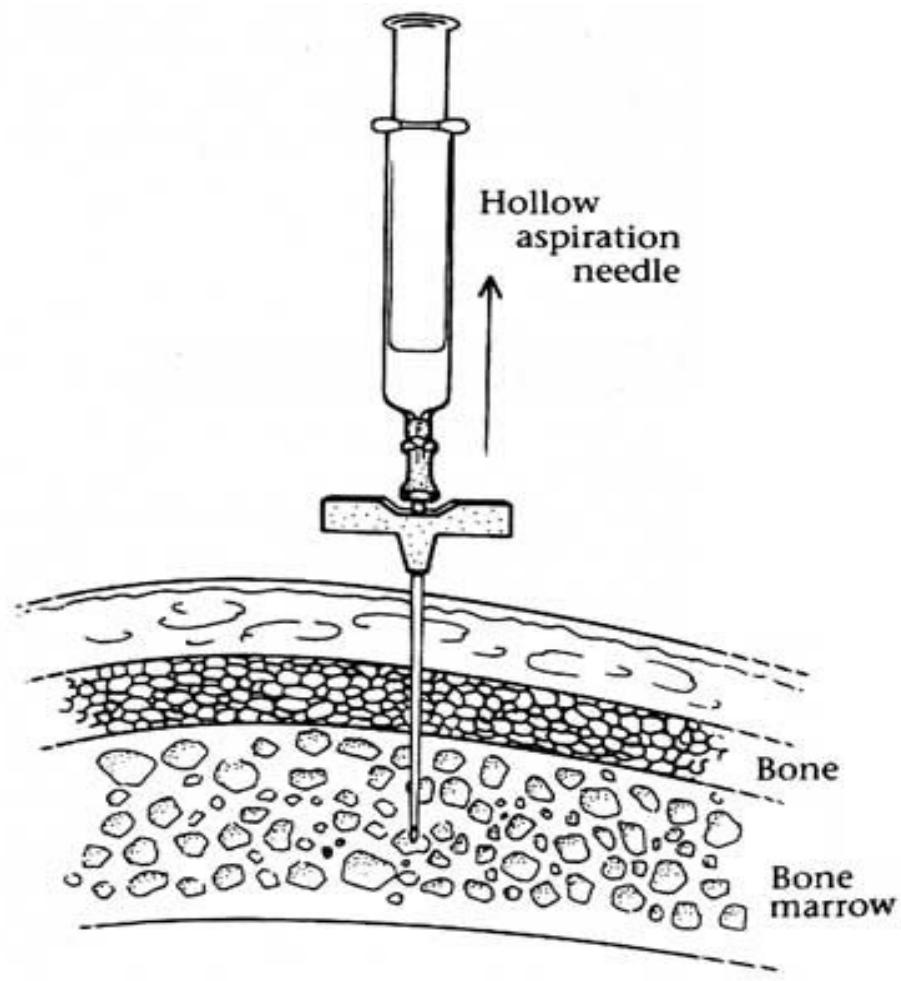
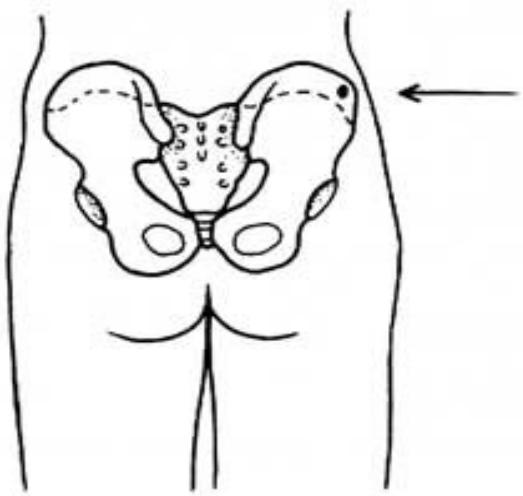
- Kostní dřeň: *erytrocyty*
leukocyty
trombocyty
- Thymus: *T–lymfocyty*
- Lymf. orgány: *B–lymfocyty*

Kostní dřeň

- červená – retikulární vazivo + hematopoietické buňky
v dosp. – v dlouhých a krátkých kostech (sternum, klíční kost, lebeční a pánevní kosti, obratle) a proximální epifýzy dlouhých kostí
- žlutá – retikulární vazivo + adipocyty
[možná reverze v hematogenní dřeň]
- „Šedá“ – pouze retik. vazivo (stáří, kachexie)

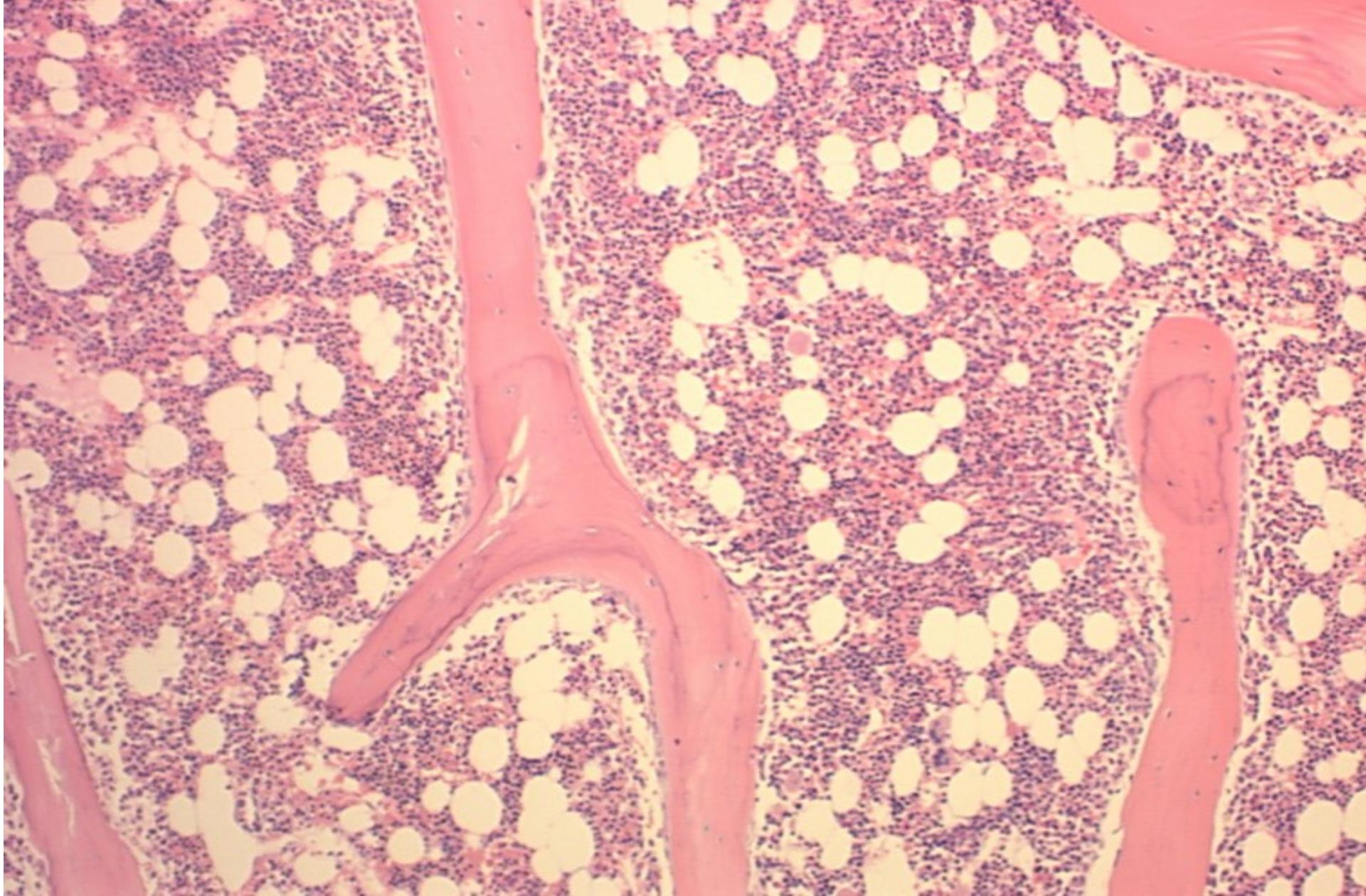
Stavba kostní dřeně

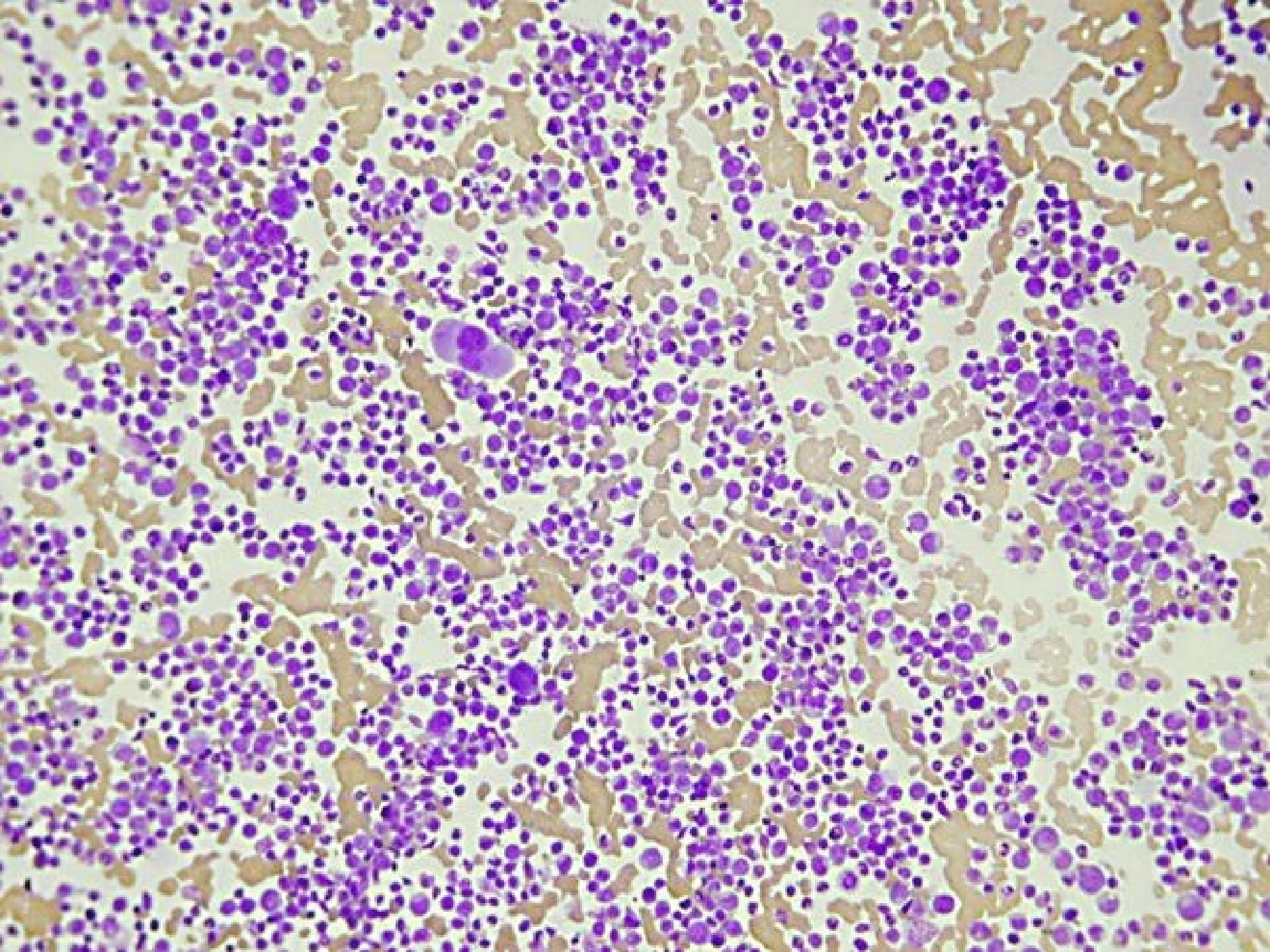

Wendolyn Hill

Kostní dřeň mez trabekulami kostní tkáně

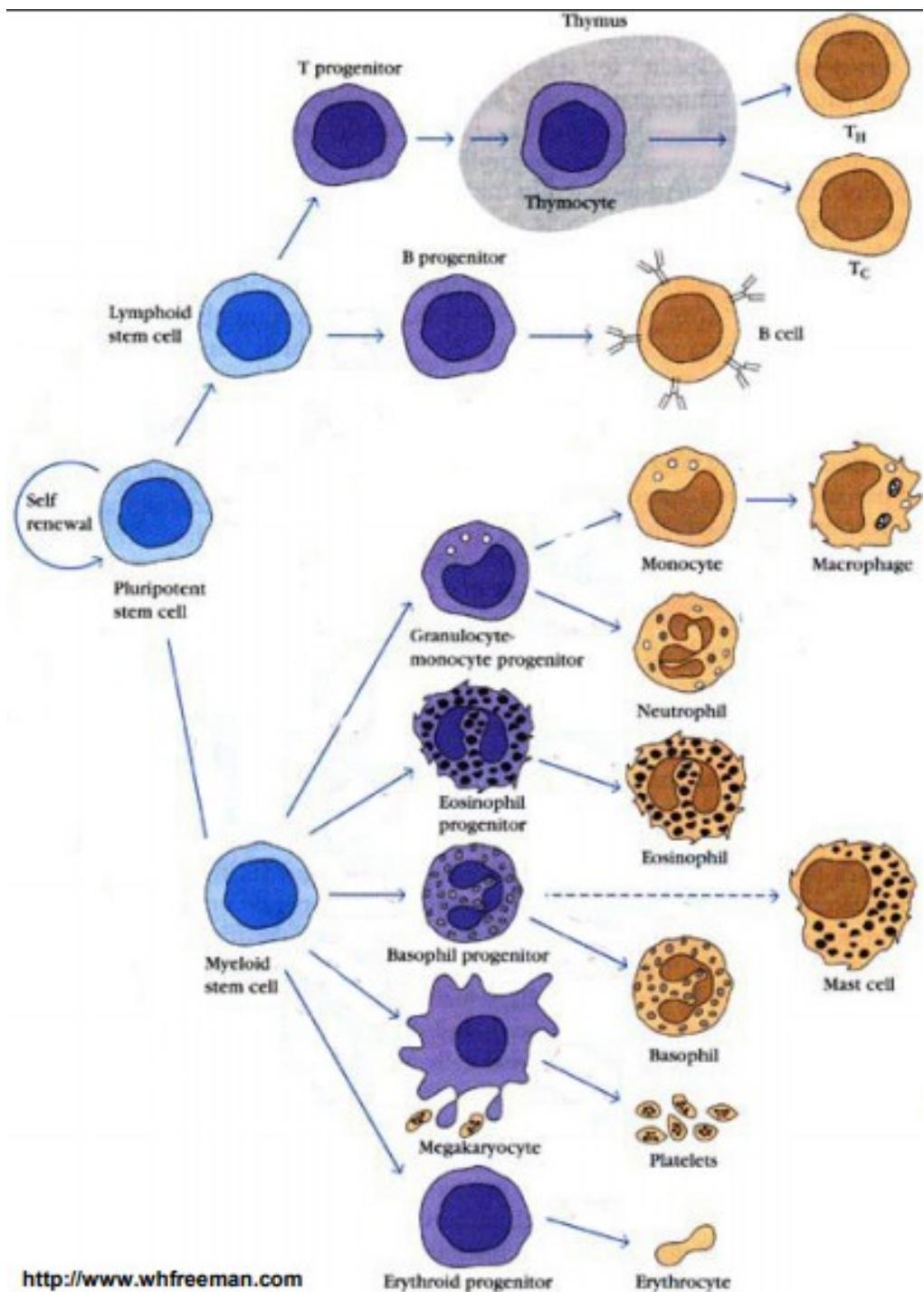
Větve hematopoézy

Myeloidní

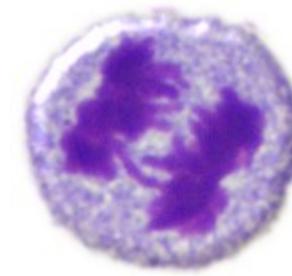
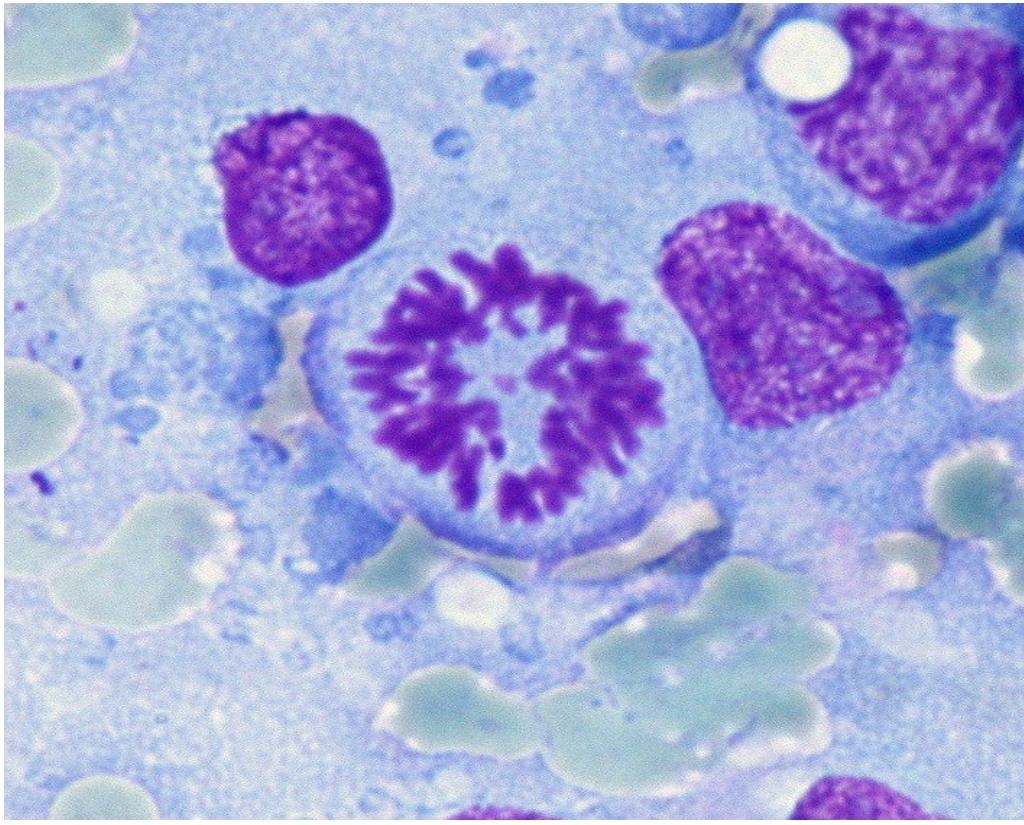
- Erythropoéza
- Monocytopoéza
- Granulopoéza
- Trombocytopoéza

Lymphoidní

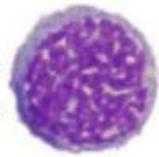
- Produkce T lymfocytů
- Produkce B lymfocytů

Vývoj krvinek - opakovane mitózy -

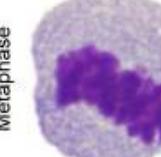
Early Prophase

→ Late Prophase

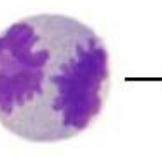
→ Metaphase

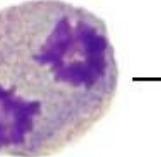
→ Early Anaphase

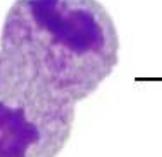
→ Late Anaphase

→ Early Telophase

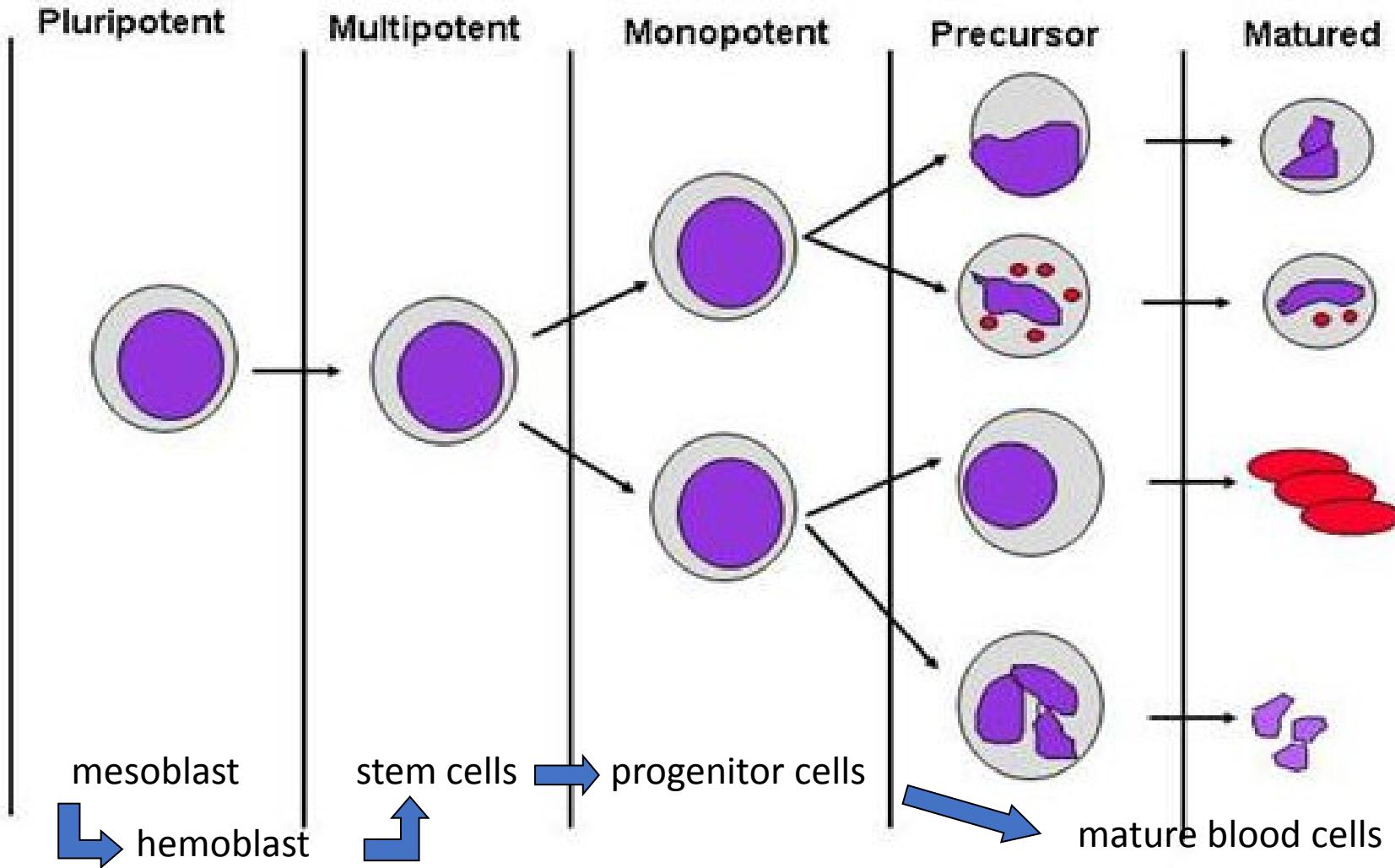

→ Middle Telophase

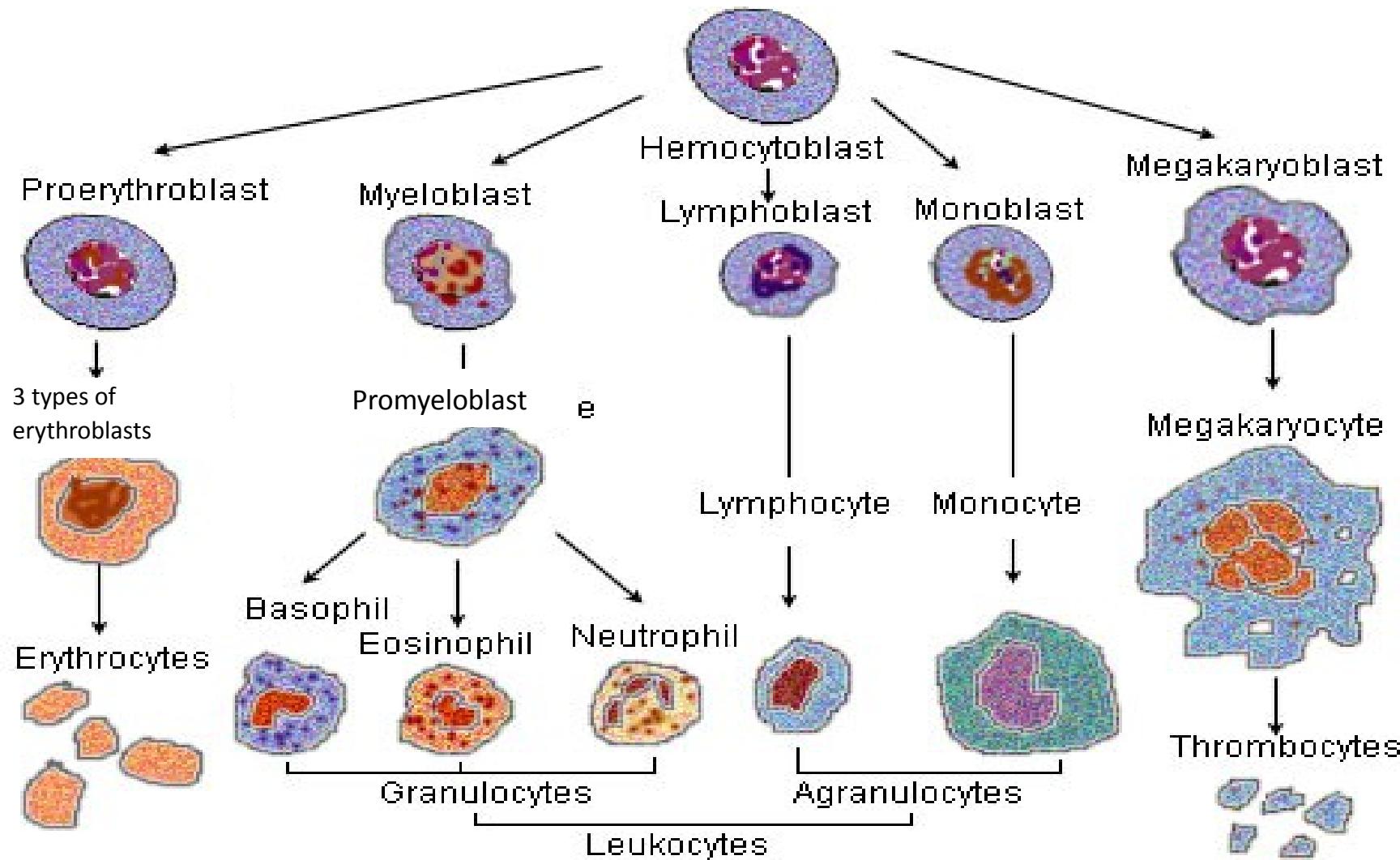

→ Late Telophase

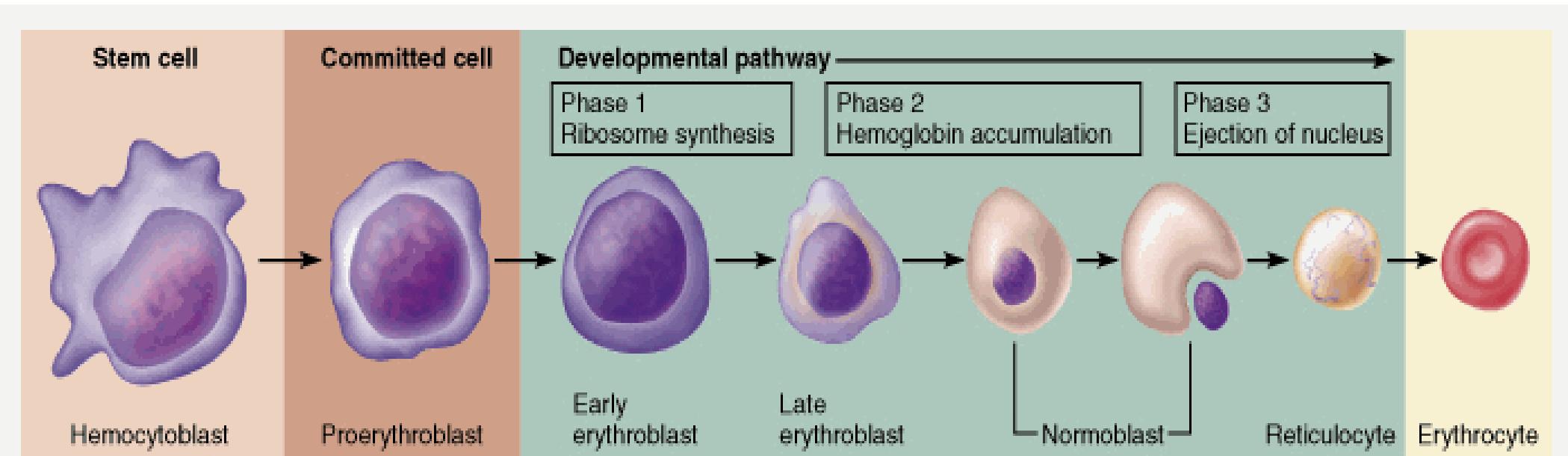

hematopoeza

Erythro(cyto)poiesis

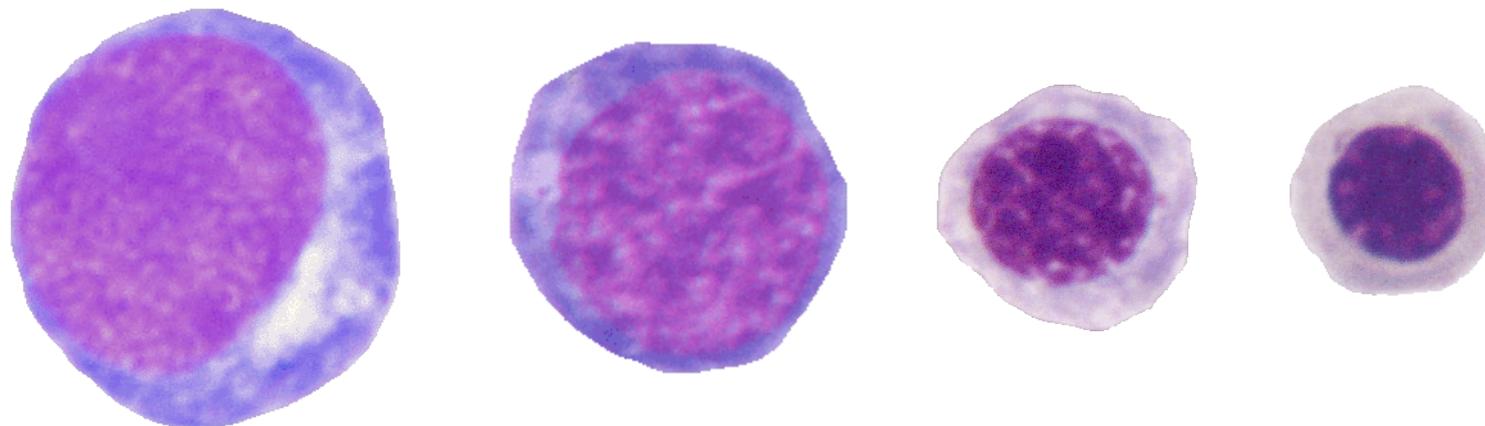
- Proerythroblast
- Basophilic erythroblast
- Polychromatophilic erythroblast
- Orthochromic erythroblast
- Reticulocyte ERYTROCYT

Erythropoiesis

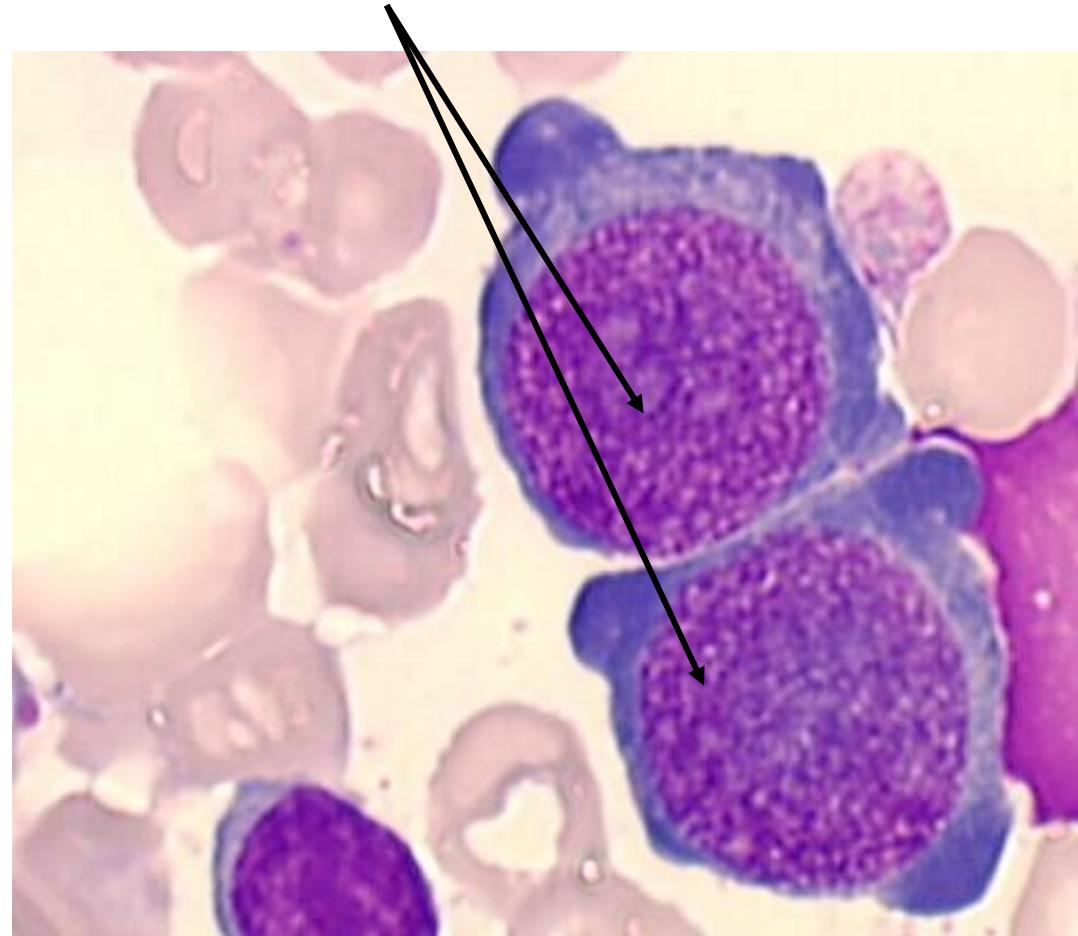
Opakovamé mitózy:

- ☞ Ø buněk se zmenšuje z 20 µm na 7,4 µm
- ☞ kondenzace jaderného chromatinu, ztráta jadérek, vyloučení jádra - enukleace
- ☞ produkce hemoglobinu
- ☞ změna barvitelnosti cytoplazmy –bazofilie (ribosomy) ⇒ acidofilie (hemoglobin)

Proerytroblast

- $\varnothing 15 - 20 \mu\text{m}$
- bazofilní cytoplazma, „ouškovité“ protruze.
- sférické jádro, 2 – 3 nucleoli

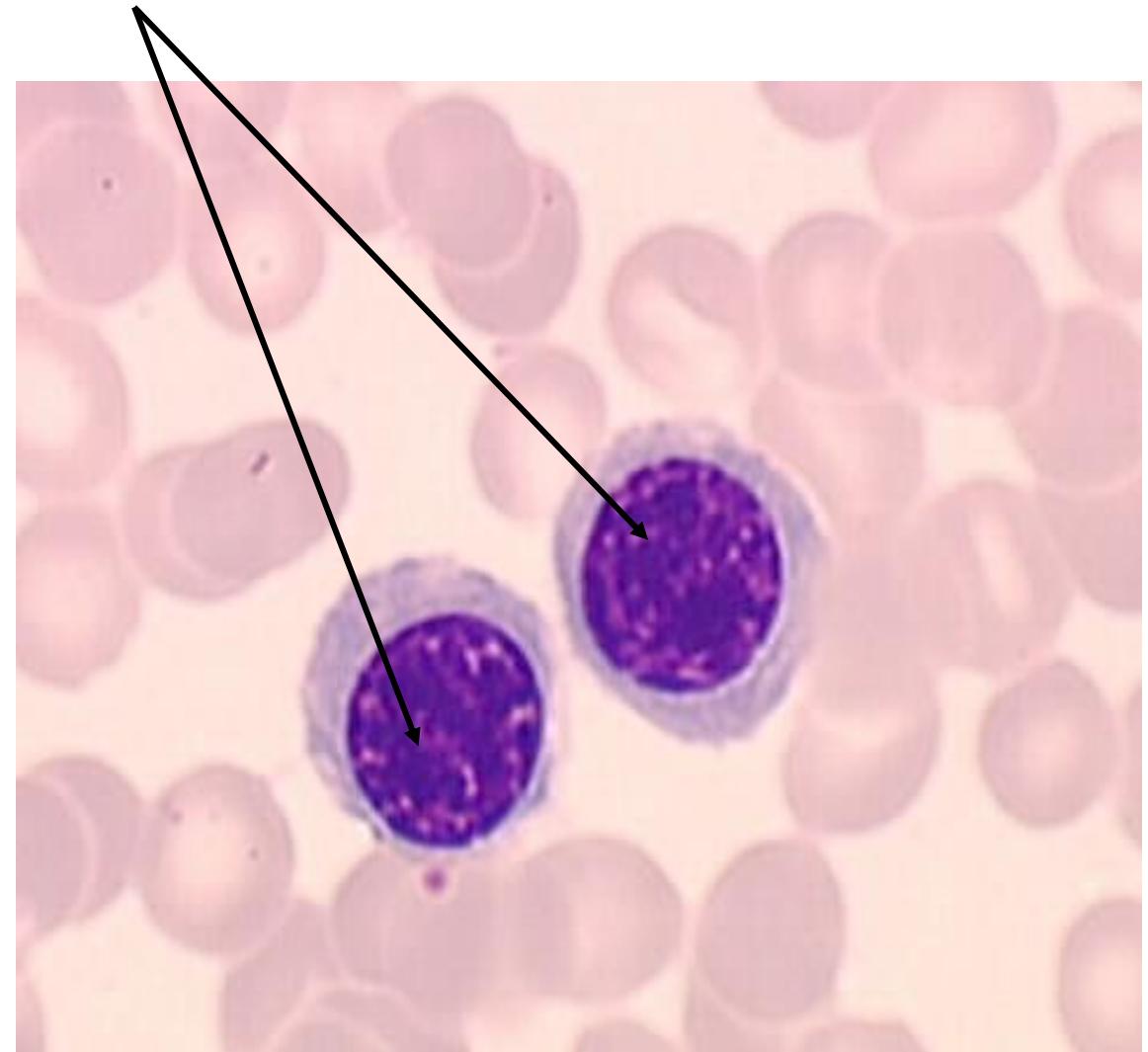
Bazofilní erytroblast

- $\varnothing 16 \mu\text{m}$
- bazofilní cytoplazma
- kondenzace jaderného chromatinu
- absence jadérek

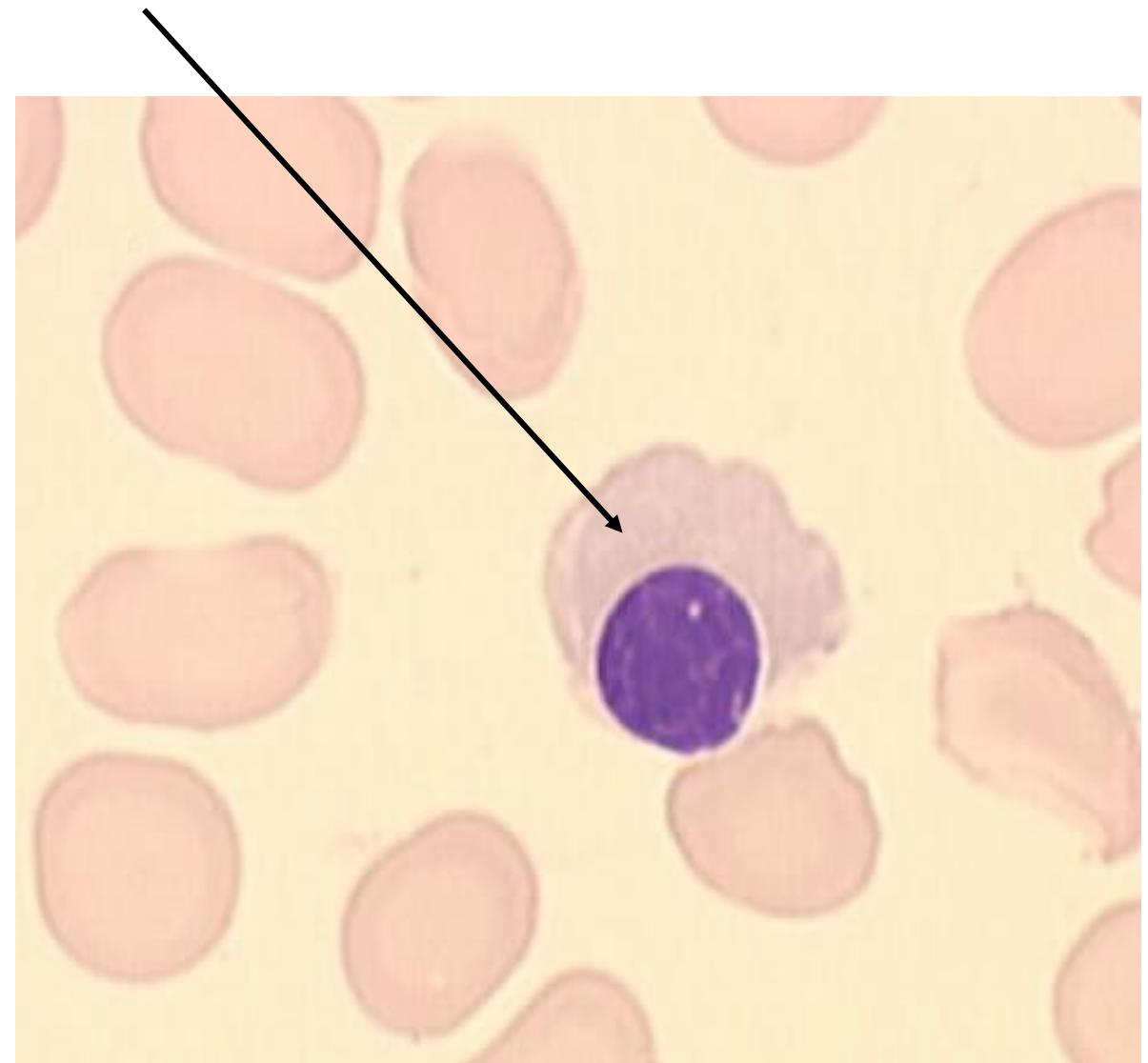
Polychromatofilní erytroblast

- $\varnothing 12 \mu\text{m}$
- produkce hemoglobinu \Rightarrow nepravidelné barvení cytoplazmy
 - místy bazo-, místy acidofilní
- kondenzace chromatinu

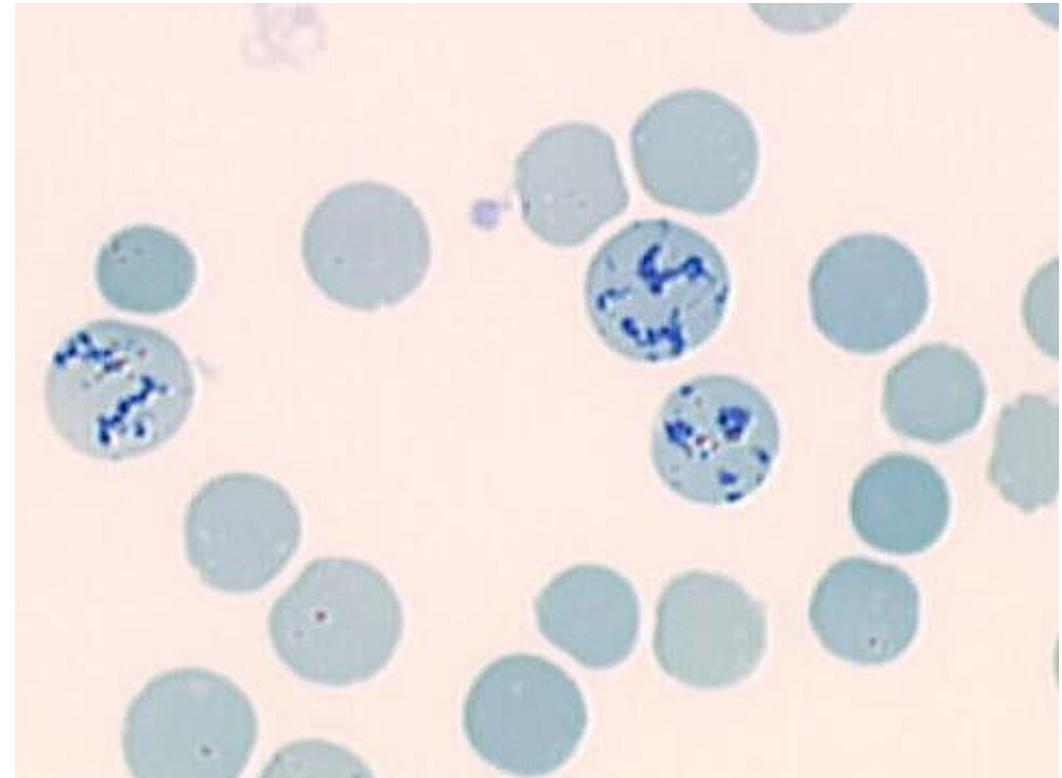
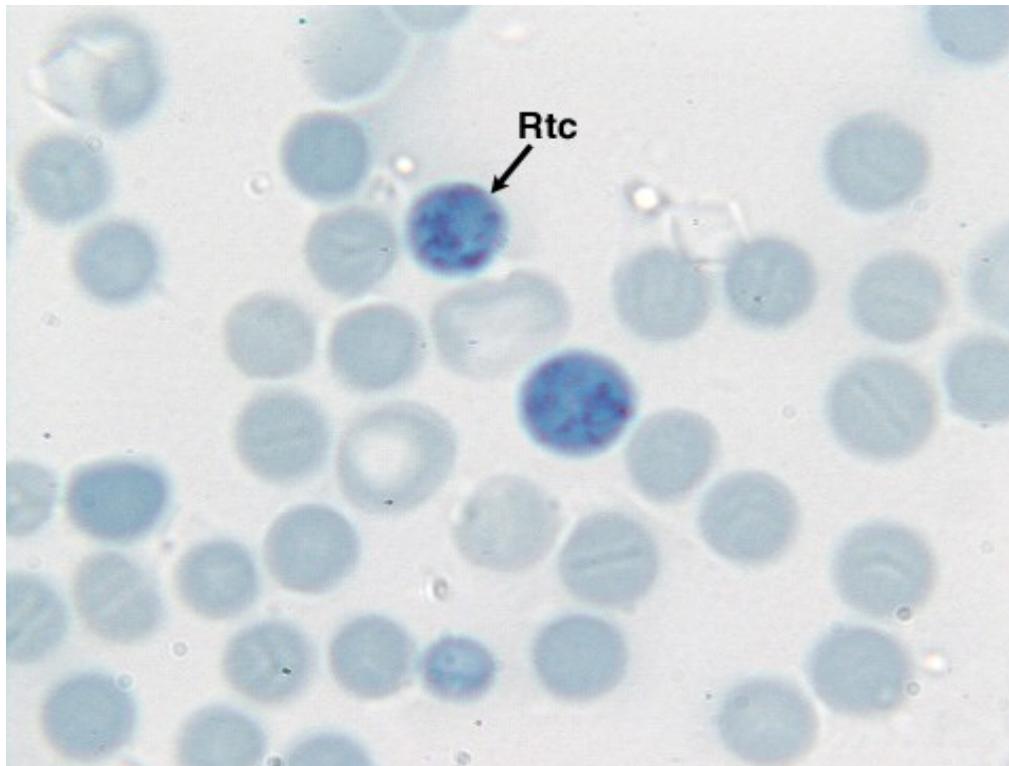
Ortochromatofilní erytroblast

- $\varnothing 9 - 10 \mu\text{m}$
- acidofilní cytoplazma + hemoglobin
- pyknotické jádro v excentrické pozici (před enukleací)

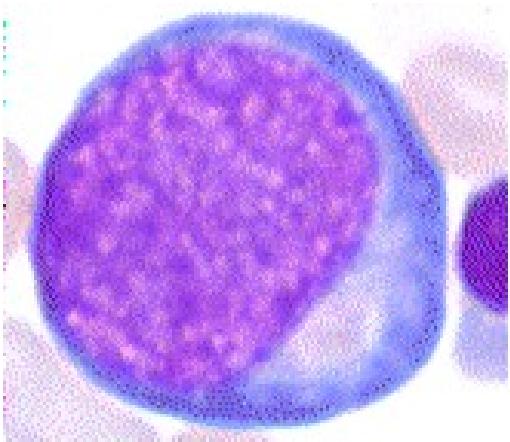

Retikulocyty

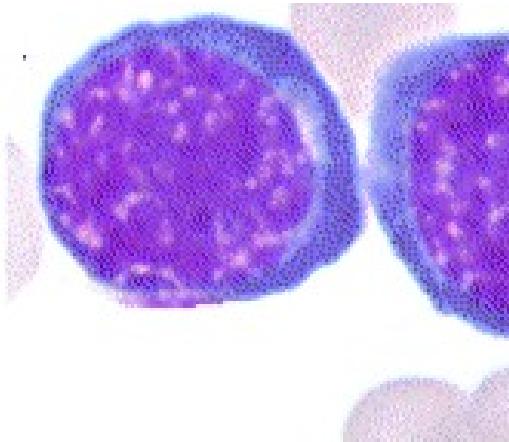
- Nezralé ery – vývojové stádium, v periferní krvi 0,5 – 1,5 %
- Obsahují zbytky organel /polyribosomy, mitochondrie – **substantia reticulofilamentosa/**
- V ery dozrávají během 24 – 48 hod
- Znázornění - brilantkresylová modř

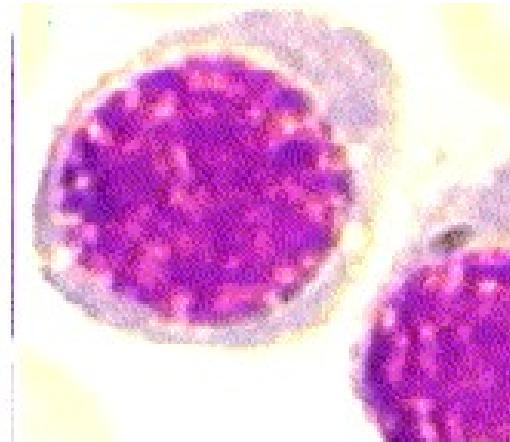
Erythropoiesis - rekapitulace

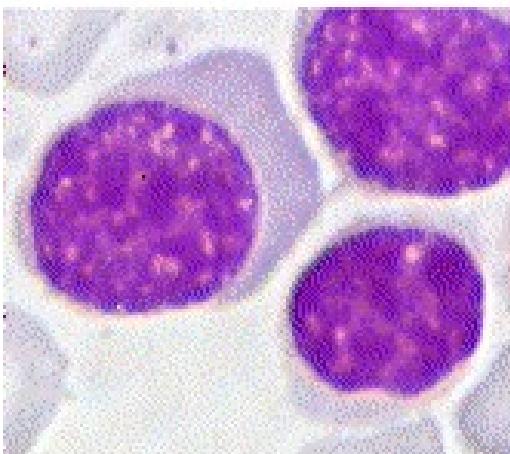
Proerythroblast

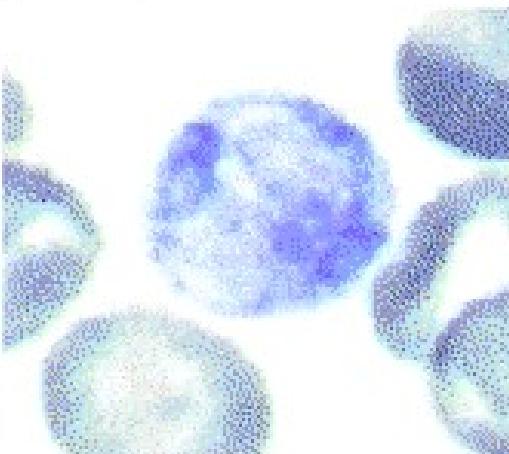
Basophilic Normoblast

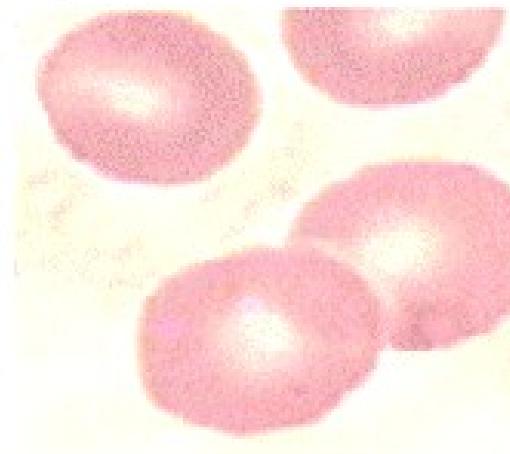
Polychromatic Normoblast

Orthochromatic Normoblast

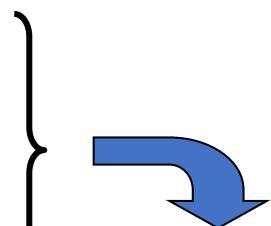
Reticulocyte

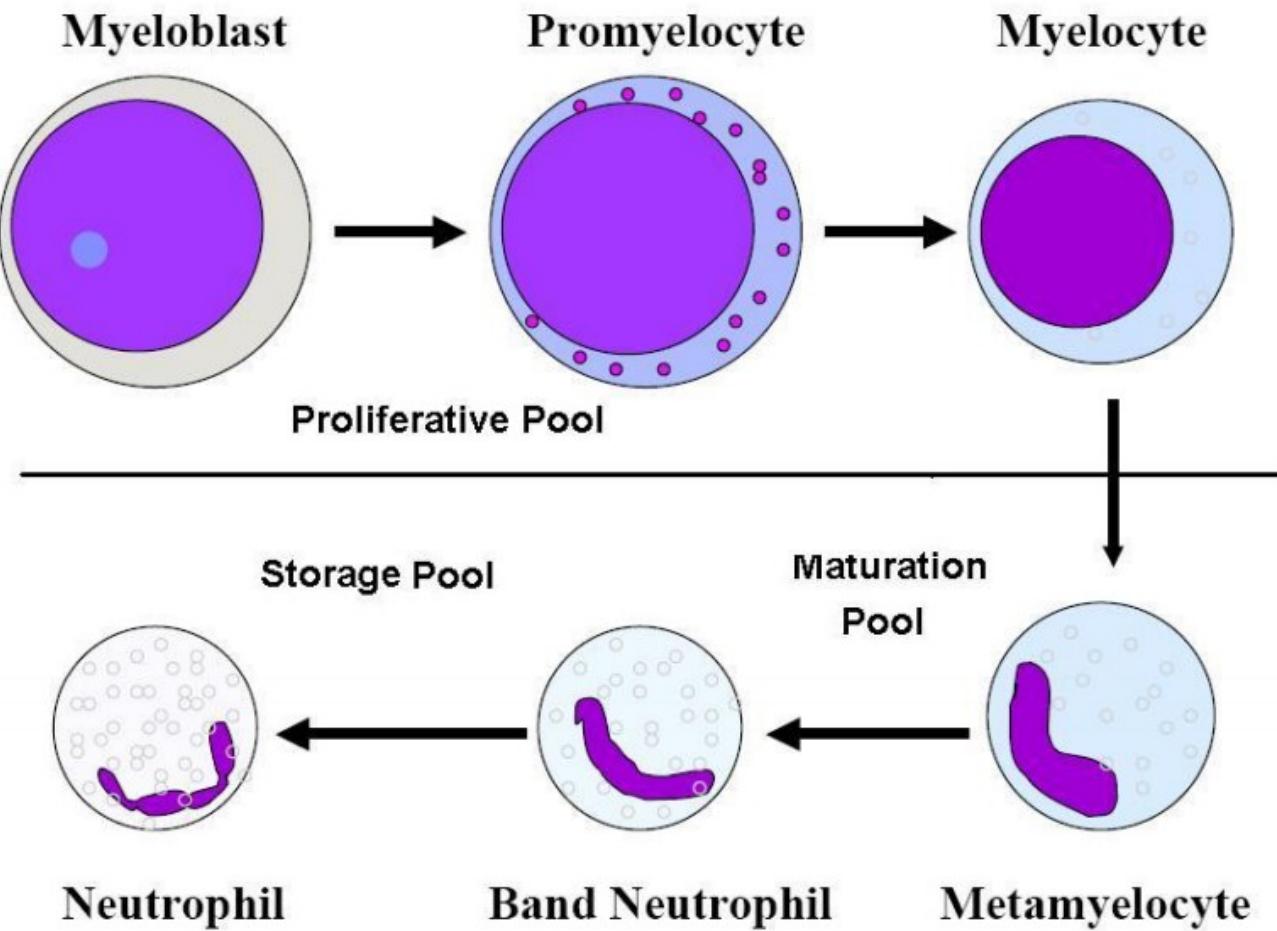
Erythrocyte

Granulo(cyto)poiesis

- • Myeloblast
- • Promyelocyt
- • Myelocyt
 - *Neutrofilní*
 - *eosinofilní*
 - *basofilní*
- • Metamyelocyt
 - *Neutrofilní*
 - *eosinofilní*
 - *basofilní*

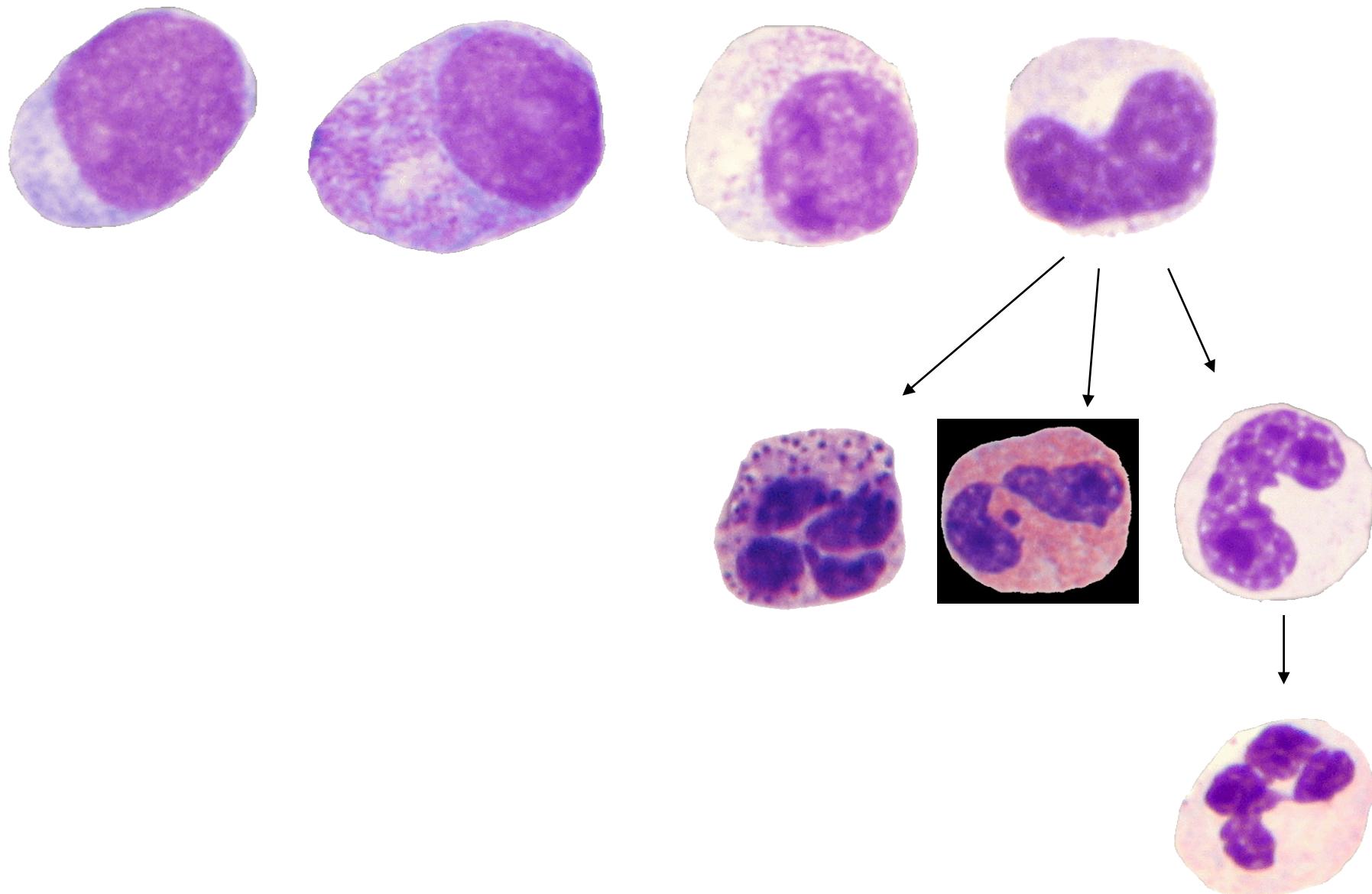
GRANULOCYT

Granulopoiesis

Opakované mitózy:

- Ø buněk se zmenšuje z 20 µm na 10-14 µm (vyjímka - promyelocyt)
- kondenzace jaderného chromatinu, změna tvaru jádra (koule ⇔ tyčka)
- produkce specifických granulí
- změna barvitelnosti cytoplazmy – bazofilie (ribosomes) ⇔ acidofilie (specifická granula)

Myeloblast

- $\varnothing 20 \mu\text{m}$
- světlá, bazofilní cytoplazma
- Kulaté jádro, jemná struktura chromatinu, 2 – 5 jadérek

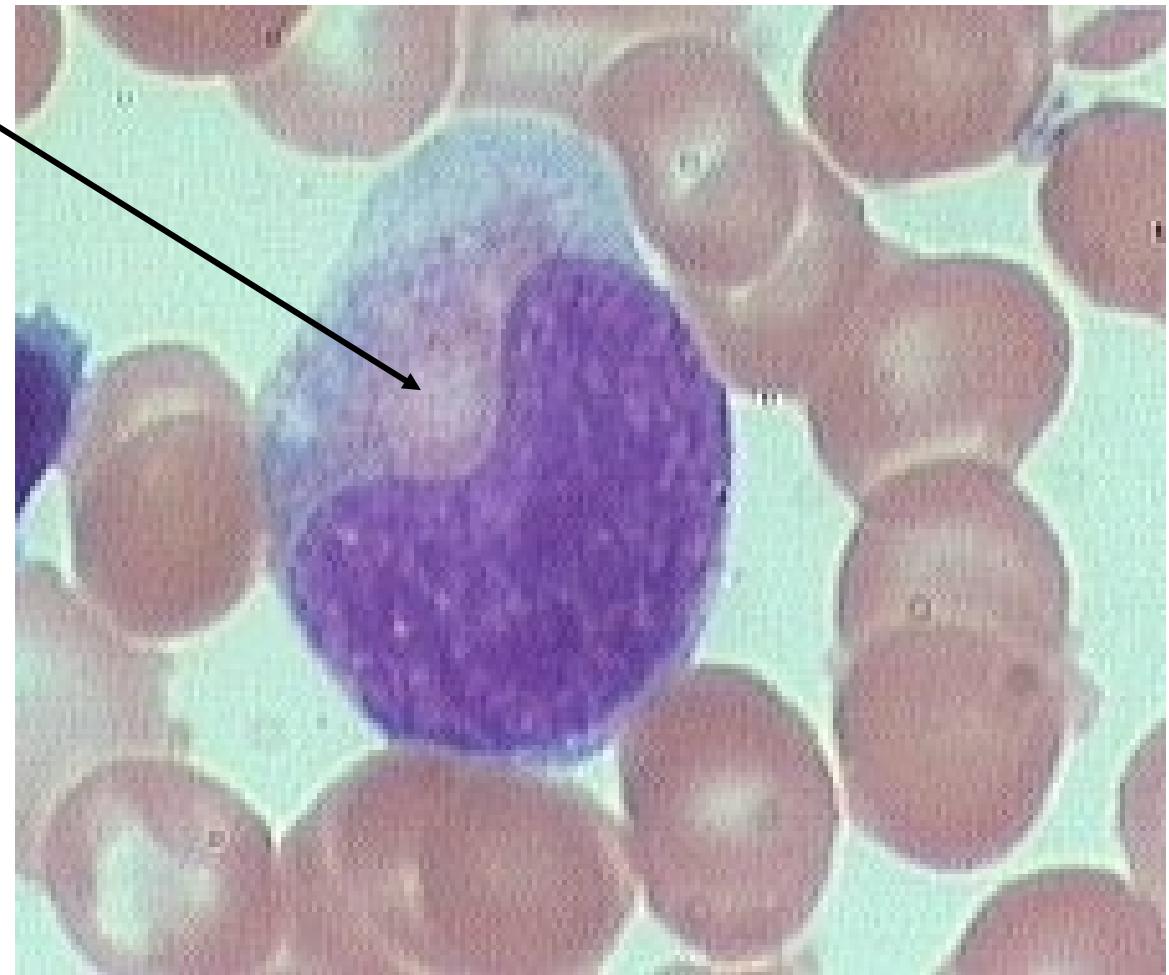
Promyelocyt

- $\varnothing 25 - 30 \mu\text{m}$
- světlá, bazofilní cytoplazma + azurofilní granula
- 0 - D jádro,
± jadérka

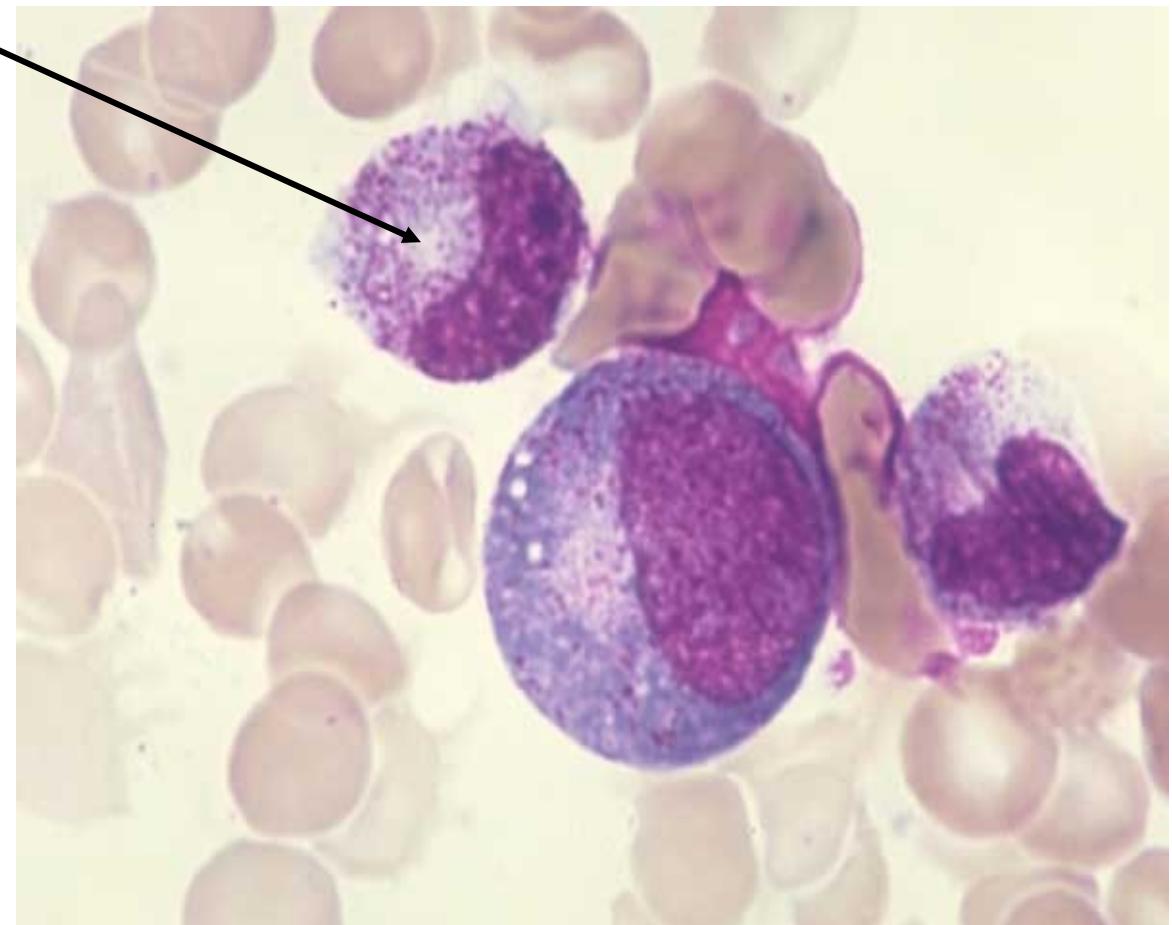
Myelocyt neutro-, eosino-, basofilní

- $\varnothing 15 - 20 \mu\text{m}$
- světlá, acidofilní cytoplazma
- produkce specifických granulí (*neutro-, eosino-, bazofilních*)
- ledvinovité jádro bez jadérek, kondenzace chromatinu

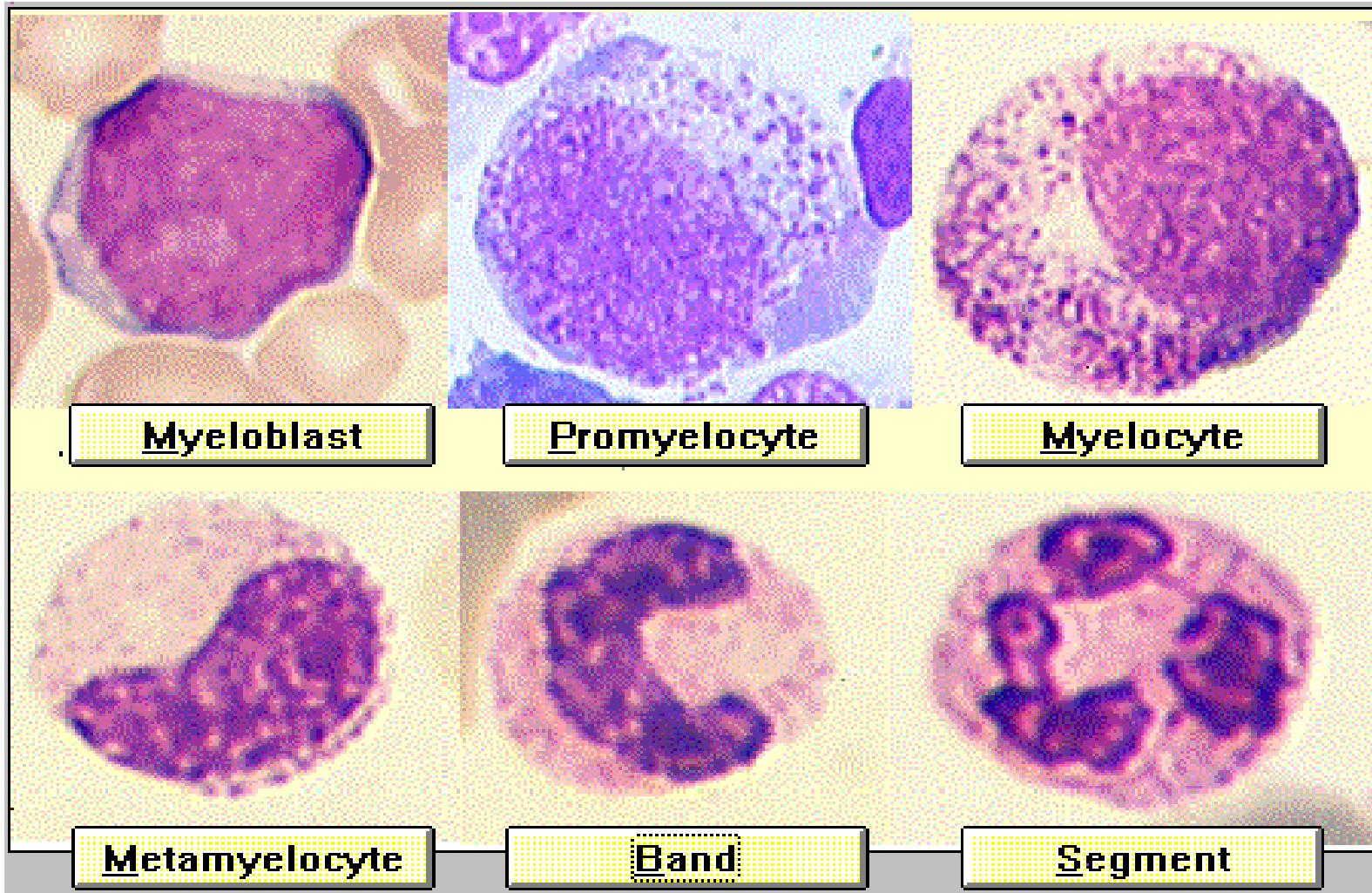

Metamyelocyt neutro-, eosino-, basofilní

- $\varnothing 15 \mu\text{m}$
- acidofilní cytoplazma + specifická granula (*neutro-, eosino-, bazofilní*)
- jádro „tlustá tyčka“, kondenzace chromatinu

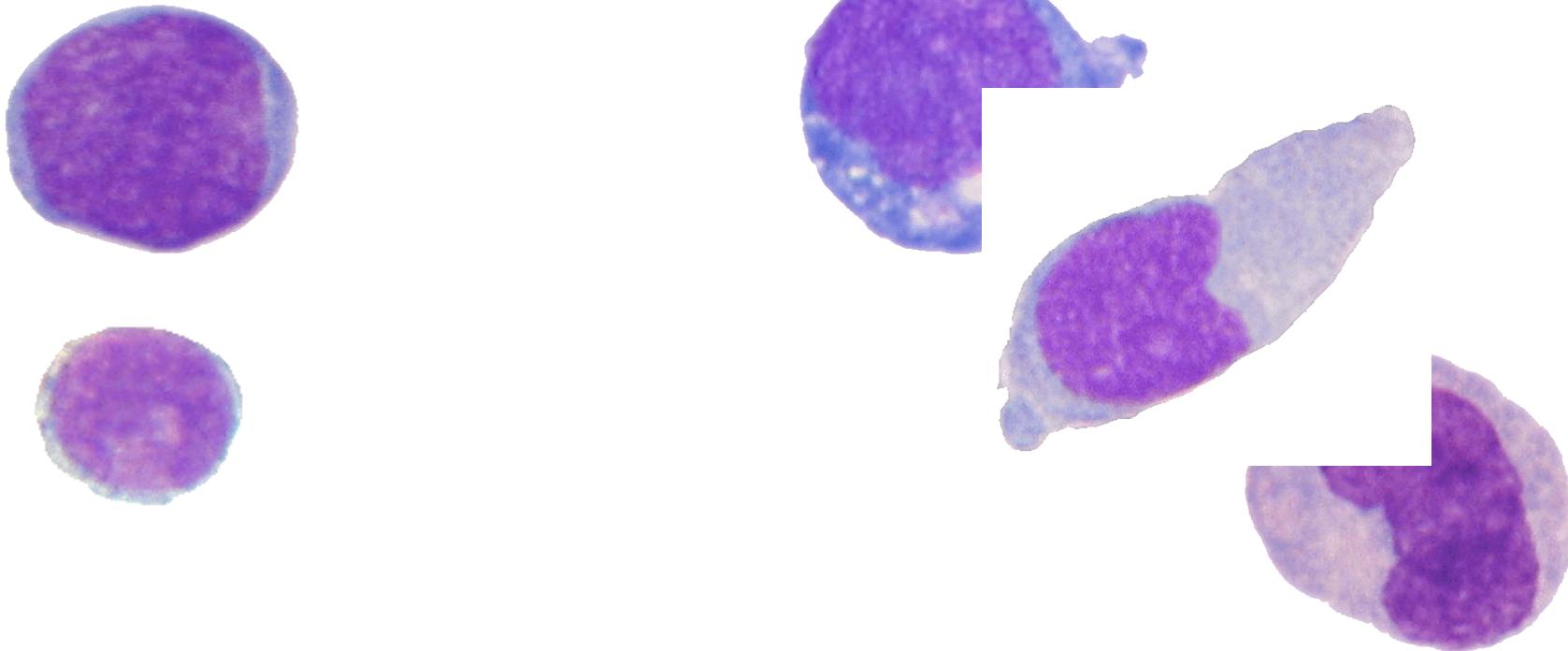

Granulopoiesis - rekapitulace

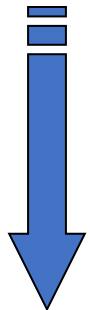

Lymphocytopoiesis Monocytopoiesis

- Lymfocytoblast
- Prolymfocyt
- Monocytoblast
- Promonocyt

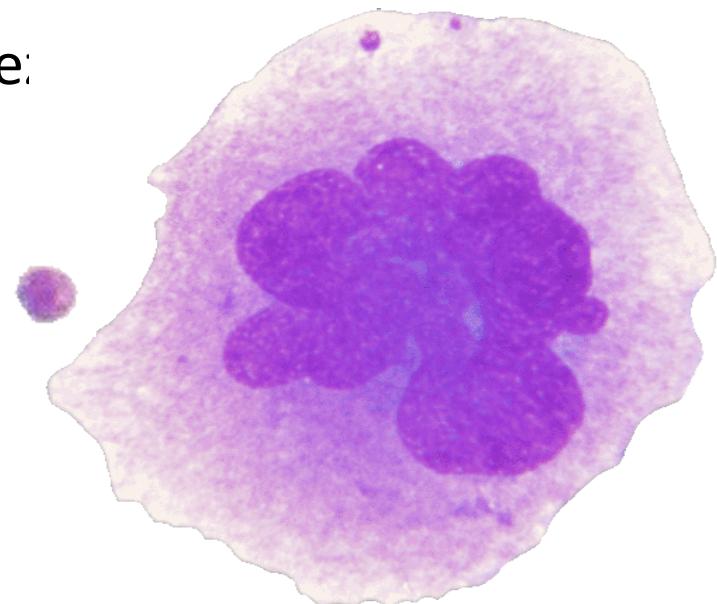

Thrombocytopoiesis

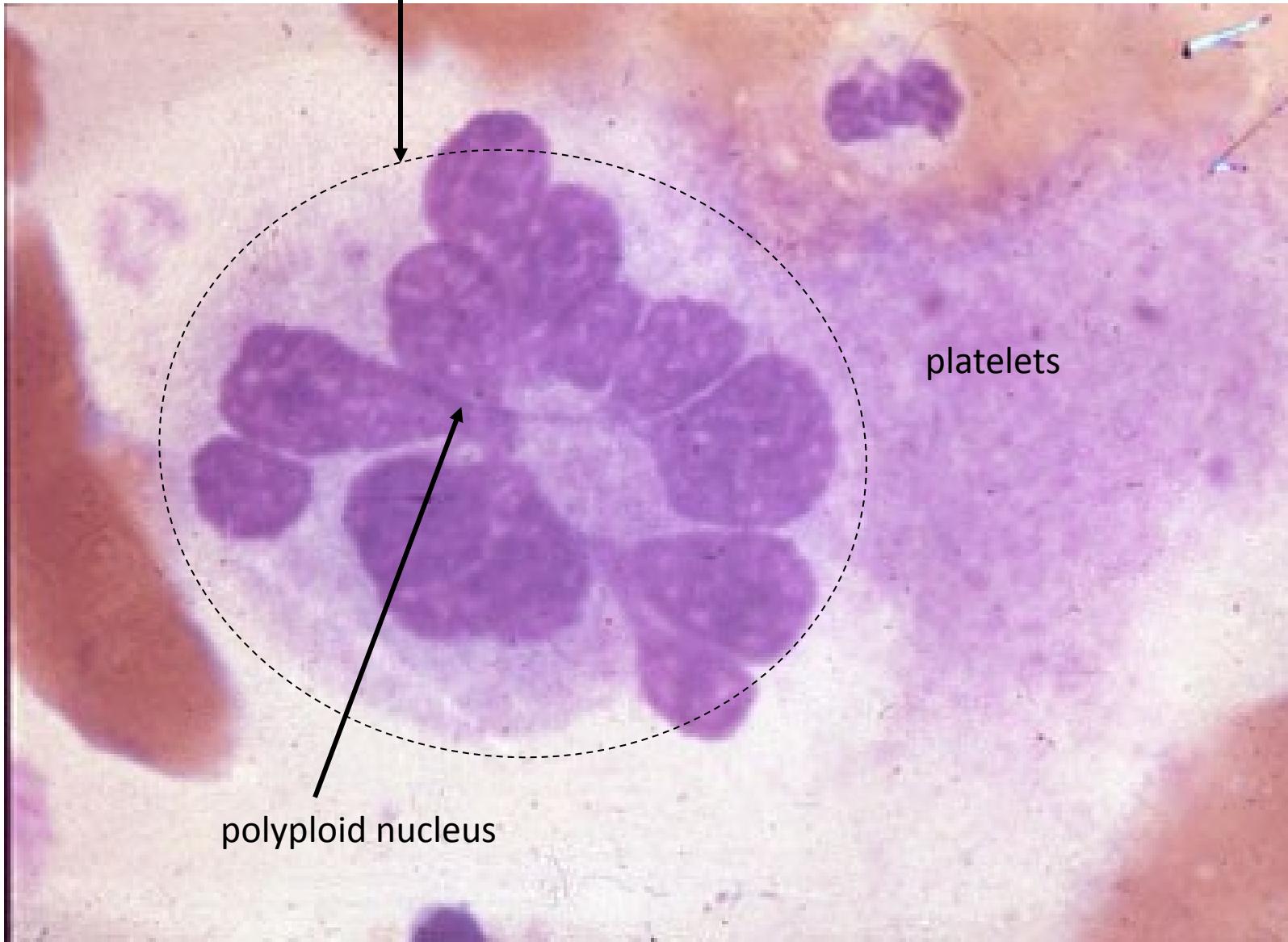

- Megakaryoblast - \varnothing 20 μm
- Promegakaryocyt - \varnothing 40 - 50 μm
- Megakaryocyt - \varnothing 80 - 100 μm

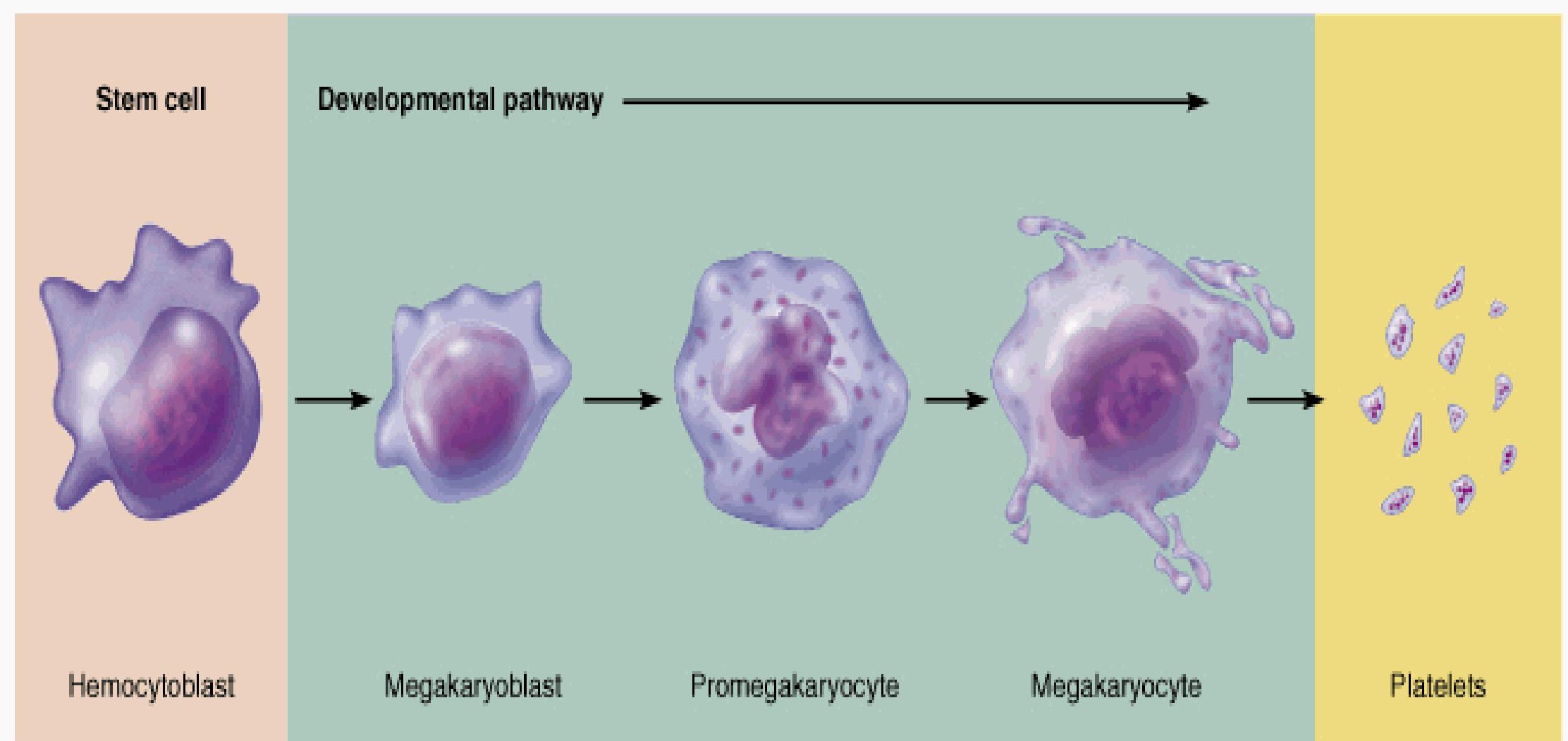
Endomitosis – opakované mitózy bez karyokineze a cytokine:
Výsledkem je obrovská, polyplloidní b. - megakaryocyt

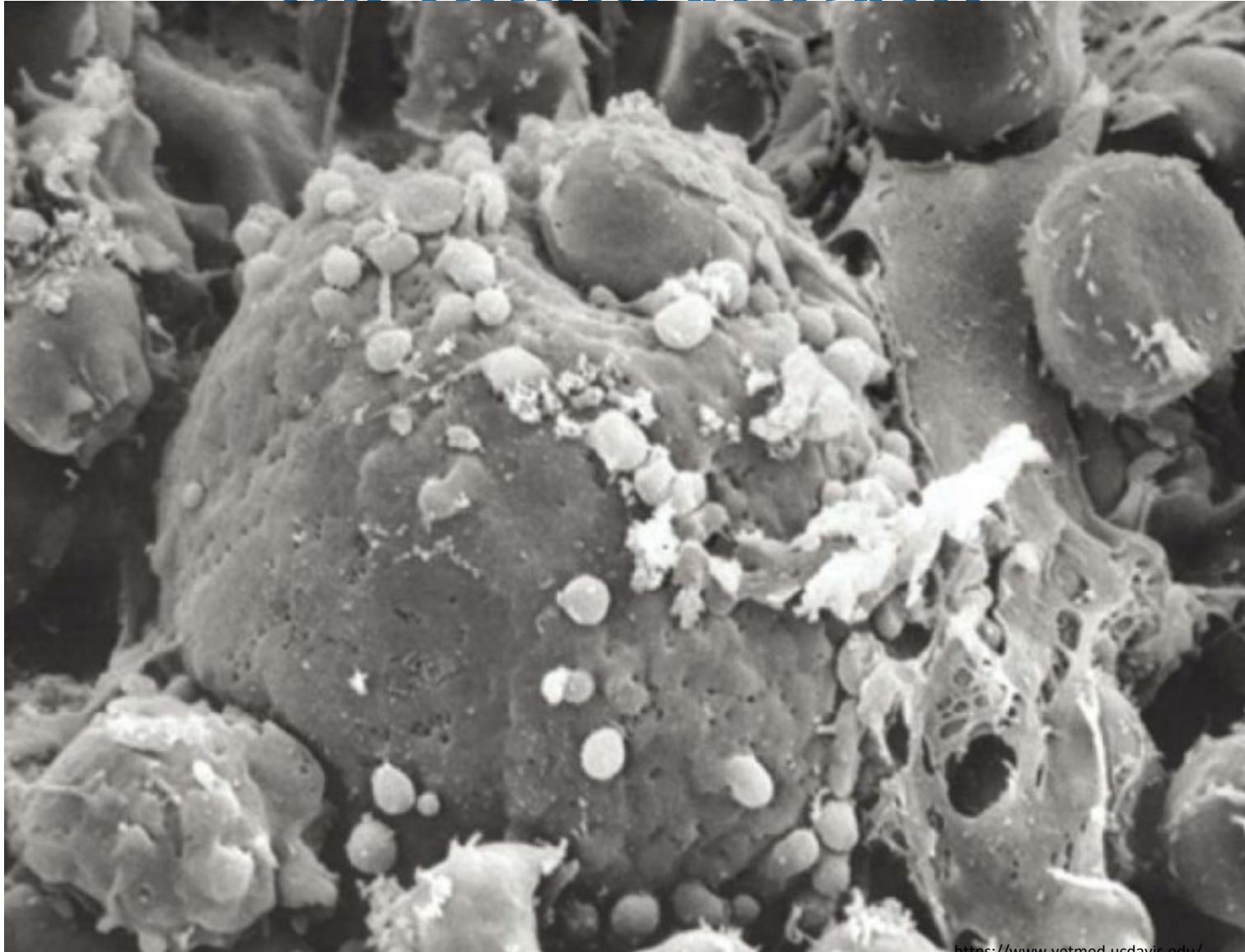
Megakaryocyt

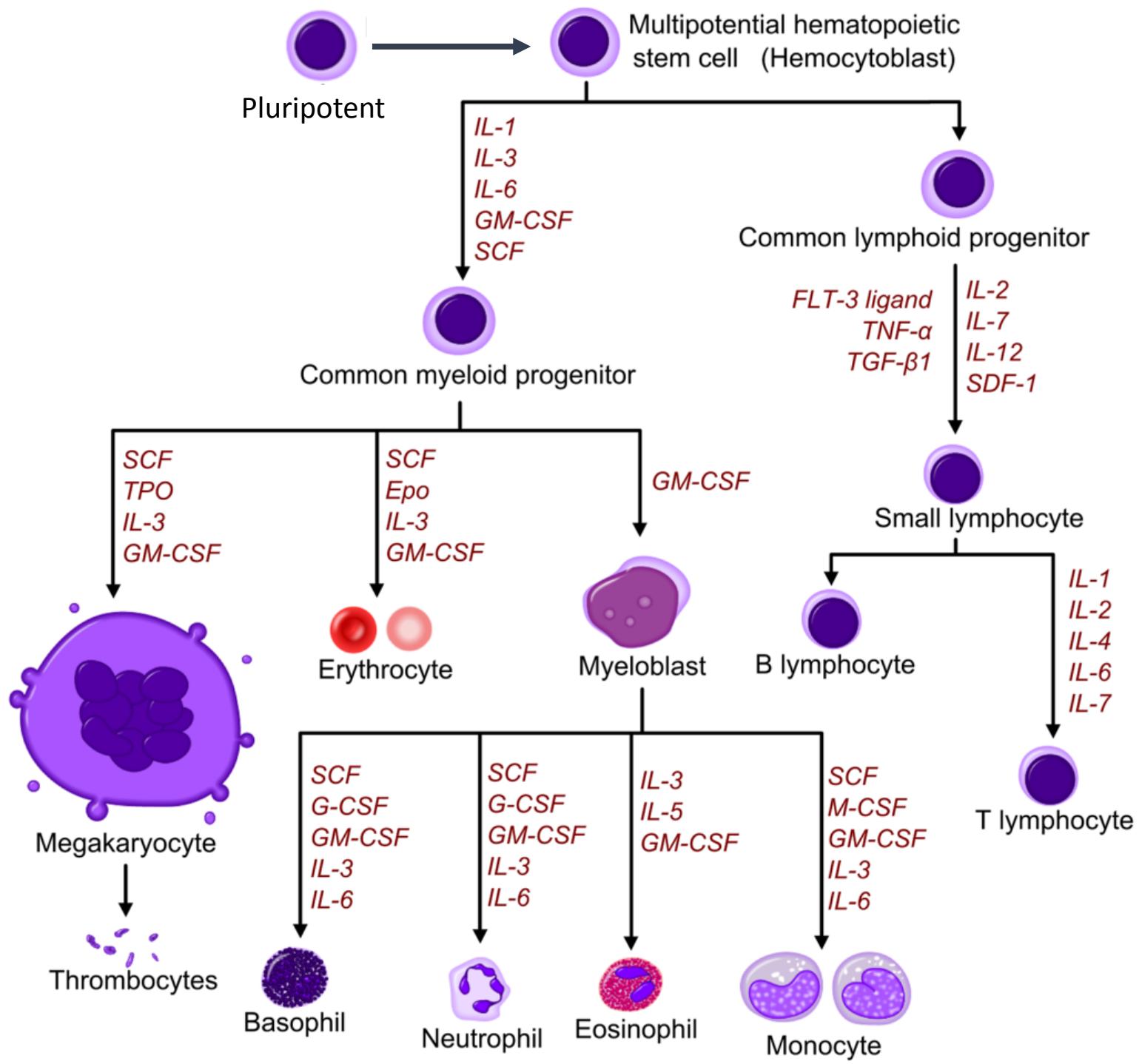
Thrombocytopoiesis

Vznik krevních destiček na povrchu megakarocytu

- SCF= Stem Cell Factor
- Tpo= Thrombopoietin
- IL= Interleukin
- GM-CSF= Granulocyte Macrophage-colony stimulating factor
- Epo= Erythropoietin
- M-CSF= Macrophage-colony stimulating factor
- G-CSF= Granulocyte-colony stimulating factor
- SDF-1= Stromal cell-derived factor-1
- FLT-3 ligand= FMS-like tyrosine kinase 3 ligand
- TNF- α = Tumour necrosis factor-alpha
- TGF β = Transforming growth factor beta

Děkuji za pozornost

